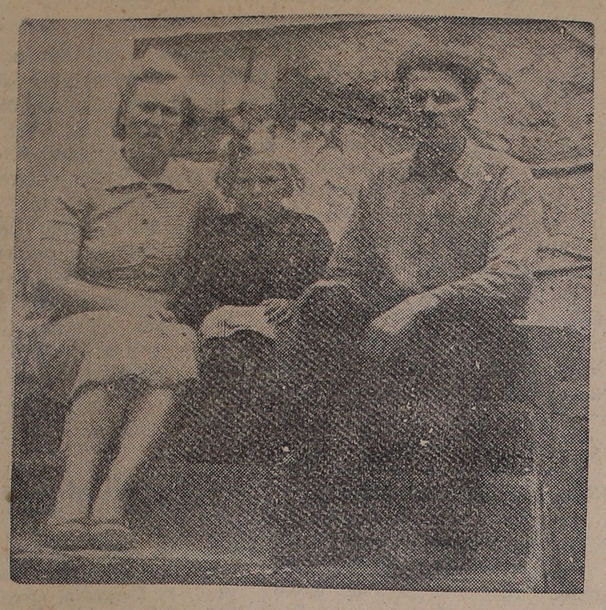
LAHOLMS TIDNING

N:R 63. ÅRG. 21. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. FREDAGEN DEN 14 MARS 1952 Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson. Lösnummer 15 öre.

Dubbelmordet i Göteborg var planlagt

Dödade hustru och dotter - oro för ekonomisk misär

GÖTEBORG. (TT)

Ett dubbelmord förövades natten till torsdagen i Partille utanför Göteborg, där en 41-årig filare Otto Fransson med en yxa dödade sin hustru Anna-Britt och dottern Majlis Margareta. Fru Fransson var 34 år och flickan åtta.

— Gärningen förövades vid 23-tiden och omedelbat därefter gick Fransson till polisen och berättade vad han gjort. Makan och dottern hade dödats medan de låg och sov. Flickan avled omedelbart och hustrun under transport till sjukhus.

Orsaken till dådet är ekonomiska bekymmer, uppger Fransson. Han hade förköpt sig på en fastighet i Partille och visste inte hur han skulle komma ur sina ekonomiska svårigheter. En bidragande orsak till mordet var också att han inte trivdes på orten. Familjen hade nyligen flyttat till Partille från Sollebrunn i Västergötland.

Franssons fastighet är en tvåfamiljsvilla i Övre Furuskog, där familjen bodde i undervåningen och en annan familj i den övre. Grannara betecknar Fransson som en lugn och hygglig man, mot vilken man inte hade något att anmärka. Dubbelmordet kom som en fullständig överraskning för dem.

Även för Franssons bror, som är bosatt i Göteborg, kom meddelandet om mordet som en chock. Så sent som i söndags åtta dagar var familjen Fransson hemma hos brodern och drack kaffe och då märktes ingenting särskilt. Fransson har alltid varit lugn och stillsam av sig, säger brodern, som närmast vill beteckna honom som inbunden. Han har aldrig talat om några ekonomiska bekymmer eller på annat sätt beklagat sig. Själv är brodern övertygad om att dådet utförts i ett anfall av tillfällig sinnesförvirring. Någon oenighet mellan makarna har aldrig försports.

Fick en plötslig ingivelse ...

Hela torsdagsförmiddagen pågick förhör med mördaren, som sovit gott under natten i arresten i Partille.

Vid det förberedande förhöret inför landsfogde von Sydow berättade Fransson, som uppträdde lugnt och sansat, att familjen gått till sängs som vanligt på onsdagskvällen. Vid 23.30-tiden hade Fransson vaknat och fått en plötslig ingivelse att döda sin hustru och dotter. Han hämtade en yxa i verktygslådan och gav först sin hustru ett par våldsamma slag i pannan. Därefter dödade han dottern på samma sätt. Fransson säger sig tidigare ha lidit av oro och nervositet på grund av sin undergrävda ekonomi. Förut hade han vid ett par tillfällen tänkt beröva sig livet men avstått med tanke på sina anhöriga. Att han nu i stället dödade dessa säger han bero på att han ville bespara dem ekonomisk misär och vantrivsel.

Mordet på fru Fransson och dottern var överlagt. Under förmiddagsförhöret hade Fransson som tidigare nämnts sagt, att han dödat sin hustru och flickan i ett ögonblicks ingivese. Under det fortsatta förhöret förklarade han emellertid, enligt vad landsfogde von Sydow upplyser, att han redan på onsdagsförmiddagen beslutat ta livet av dem. Några andra nya detaljer framkom emellertid icke.

Landsfogden kommer på fredagen att göra framställning om häktning av Otto Fransson. Det framgår nu att det är ett klart mord, säger han.

ADENAUERS PARTI HÖLL STÅND vid valet i den delstat i Västtyskland, som omfattar Baden, Würtemberg-Baden och Würtemberg-Hohenzollern. De i Adenauers regering samverkande partierna kristliga demokraterna och fria demokraterna fick 54 proc. av samtliga röster. Socialdemokraterna erhöll 28 proc. Här ses en provkarta på valaffischer i Stuttgart.

Bilägare fast för mordbrandsförsök mot bilverkstad

VARA (TT)

Ett försök till mordbrand i en bilverkstad i Vedum samt i en bil här i dagarna avslöjats, och bilens ägare anhållits som misstänkt. Omkring 25 liter fotogen beräknas ha hällts ut över golvet i verkstaden samt i lagerlokalerna och kontoret. Dessutom hade trassel placerats ut här och var. I bilen, som stod inne i verkstaden, hade samma förladdning placerats i framsätet.

En hel del brännbara oljor fanns i lokalerna, varför risken för en våldsam explosion var stor om antändning skett. Förövaren av mordbrandsförsöket har även varit så förtänksam, att han placerat korkar i dörrspringorna för att icke syrebrist skulle uppstå.

Det nu avslöjade försöket kan möjligen leda till att ett par tidigare bränder i motorfordon kan klarläggas. I februari 1948 brann en motorcykel, som tillhörde den anhållnes fader, och i december i fjol ödelades en gammal bil, till vilken den anhållne var ägare, av eld. I fråga om motorcykeln företogs aldrig någon polisundersökning, och i fråga om bilen ledde en sådan icke till någon klarhet om eldens uppkomst fastän den föreföll mystisk. Den anhållne nekar till allt och förklarar, att de nu avslöjade mordbrandsförsöket i verkstaden och bilen torde ha arrangerats av någon som vill åt honom. Han kan dock icke ange någon som har misstänker för detta.

Kanalmördaren vidhåller ännu

Försvunna danskan påträffad

KARLSKRONA.

Kyrkogårdskamrer Ståhl, som på onsdagen förklarades häktad, har vid de fortsatta förhören vidhållit sina uppgifter om kanalmordet i Malmö men parentetiskt tillagt att det kan vara möjligt att han misstagit sig.

Häktningsförhandlingarna hölls inför lyckta dörrar och tog 20 minuter i anspråk. Det förefaller som om den nervspänning under vilken Ståhl befinner sig nu är på väg att släppa.

— Vi kan inte komma längre än vi gjort förrän man funnit det eventuella liket — säger landsfogde S. Kaijser vid ett samtal med Aftonposten. — Dessförinnan kan inte Ståhl åtalas för mord.

Dansken påträffad.

Någon bekräftelse på den förskingrande karlskronakamrerns uppgift om att han skulle ha knuffat en danska i kanalen i Malmö den 2 mars föreligger fortfarande inte. På onsdagskvällen efterlystes visserligen en ung danska i den svenska radion, men efterlysningen hade nästan omedelbart effekt, ty på torsdagsmorgonen anmälde sig den eftersökta hos den svenska polisen.

Hennes föräldrar hade blivit oroade över kamrer Ståhls berättelse, eftersom de inte hört något av sin dotter, som den 21 februari reste till Hälsingborg tillsammans med en broder. Denne hade senare tagit hyra på ett fartyg, medan systern bott kvar på ett hotell i Hälsingborg t. o. m. den 24 februari, då hon lämnade hotellet och tog med sig sina tillhörigheter.

När hon inte lät höra av sig och sedan föräldrarna förgäves sökt komma i kontakt med henne, vände de sig till polisen. Det blev som sagt ganska snabbt resultat. Avsikten med hennes sverigeresa var att söka plats på restaurang, vilket hon också lyckats med, och sedan hade hon inte omedelbart underrättat föräldrahemmet.

Förskingringarna uppe i 30,000.

KARLSKRONA (TT)

I ett senare skede av utredningen i den Ståhlska förskingringsaffären i Karlskrona hittade man ytterligare en post på 5,000 kr som av kamrer Ståhl inte bokförts. Härom hade han själv inte nämnt något tidigare. Förskingringen är därmed uppe i cirka 30,000 kr. Lejonparten kommer på fonderna, men dessutom har gravvårdsavgifter, försäkringsavgifter, som bolagen utbetalat för arbetare som varit sjuka, inkomster från drätselkammaren m. m. inte bokförts utan hamnat i Ståhls egen ficka. Ståhl skall nu höras om sitt tillvägagångssätt vid förskingringarna. Målet torde komma upp i rådhusrätten först någon gång i april.

Pojkar sprängde garage i luften i HALMSTAD

HALMSTAD

En kraftig detonation hördes vid 19-tiden på onsdagskvällen över stora delar av Halmstad. Det var två pojkar i 14-årsåldern, som kommit över en s. k. nitrolitgubbe, vilken de placerat vid ett cykelgarage i närheten av radioplanen, alltså ungefär mitt inne i Halmstad.

Laddningen hade bringats att explodera genom att pojkarna anbragt en stubintråd. När stubintråden väl fattat eld hade springande gett sig iväg. Det blev en väldig smäll. Garaget flög i luften, och fönsterrutorna i trakten omkring skallrade. Det var rena turen att inte en fruktansvärd olycka inträffade. I garaget brukar förvaras flera motorcyklar och andra cyklar, men vid tillfället var det tomt. En motorcykel, som tidigare på dagen stått där, hade lånats ut omkring tio minuter före explosionen. Omedelbart intill lekte en del barn, och en pojke blev träffad på ena axeln av splitter från garaget. Polisen betraktar det som ett under att pojken inte kom till allvarlig skada.

STOCKHOLM: Den preliminära avtalsuppgörelsen mellan Sparbankernas förhandlingsorganisation och Bankmannaförbundet har definitivt godtjänsts.

Mc-cyklist från Grimeton bröt benet i Varberg

En trafikolycka inträffade på torsdagskvällen vid 17-tiden i korsningen av Drottninggatan och Eskilsgatan i Varberg, där en personbil från Viskafors kolliderade med en motorcyklist från Grimeton. Personbilsföraren, en 33-årig handelsresande, kom körande Engelbrektsgatan österut, medan motorcyklisten, en chaufför i 25-årsåldern, körde Drottninggatan söderut, och sålunda hade förkörsrätt. Bilen körde rakt på motorcyklisten, som fick sitt högra ben i kläm, så att det bröts. Han infördes till Varbergs lasarett för vård. Motorcykeln blev svårt ramponerad, och man förvånar sig att motorcyklisten inte erhöll några andra nämnvärda skador utöver det brutna benet.

STUTTGART: Sju eller åtta arbetare befaras ha omkommit då de båda övervåningarna i ett spinneri nära Stuttgart på onsdagen störtade samman. Tre lik har påträffats. Dessutom skadades sex andra personer svårt.

Borgmästaren rymde med annans hustru

Borgmästaren i Waldau i södra Baden, 32 år gammal och hittills inbiten ungkarl, har efter en synnerligen ful kidnappningshistoria plus äktenskapsbrott i skydd av nattens mörker gått över den närbelägna schweiziska gränsen medförande hustrun till en flykting och dennas fyra barn. Befolkningen i Waldau är så upprörd över händelsen att den aldrig önskar återse mären, som annars utan klagomål skött kommunens affärer sedan krigsslutet.

Upprinnelsen till denna cause célèbre var att tycke hade uppstått mellan borgmästaren och kvinnan häromdagen var på rådhuset för att hämta sitt arbetslöshetsunderstöd packade hustrun i samförstånd med den förälskade mären sina kappsäckar och rymde med sina barn.

LONDON: Johnny Williams blev på tisdagskvällen brittisk imperiemästare i tungvikt genom att slå Jack Gardner på poäng. Matchen gick i femton ronder.

Svart kattunge orsakade krig i Montmartre

PARIS (TT — Reuter).

Ett häftigt inbördeskrig har utbrutit bland hyresgästerna i några hus runt en liten gård i Montmartre, och orsaken är — en svart kattunge.

Kattungen — Michou — hade tagit sig upp på ett hustak och därifrån hoppat över till toppen på ett träd på gården, och nu kan den inte ta sig ner utan sitter och jamar ynkligt hela nätterna.

Ungefär hälften av hyresgästerna vill kasta gamla skor och andra tillhyggen på Michou för att få den att låta bli att jama om nätterna, men den andra hälften lovar att i så fall utsätta skokasterna för samma behandling och dessutom anmäla dem för djurplågeri.

Både polis och brandkår har förgäves försökt få ner kattkräket och slutligen med salomonisk visdom överlåtit åt djurskyddsföreningen att lösa problemet.

Danmark vann tenniskampen över Sverige

KÖPENHAMN. (TT—RB)

Det blev danska segrar i båda singelmatcherna, då tennislandskampen mot Sverige på torsdagskvällen avslutades i Köpenhamn. Danmark vann därmed i sin helhet med 3—2.

Torben Ulrich inledde med att slå Åke Eliaeson med 7—5, 6—4, 7—9, 6—3. Kurt Nielsen tappade visserligen första set mot Torsten Johansson, men i fortsättningen gick det med lätthet vägen för honom och siffrorna blev 4—6, 6—0, 6—3, 6—1.

Arbetsmarknadstyrelsen kräver effektivare varsel vid driftstopp

En effektivisering av varselsystemet är nödvändig för att det på ett tillfredsställande sätt skall kunna fylla sin uppgift, förklarar arbetsmarknadsstyrelsen i sitt yttrande över motionen i riksdagen om anmälningsskyldighet för industriföretag vid förestående inskränkningar i driften.

Styrelsen understryker, att det för den självfallet är av största vikt att på ett så tidigt stadium som möjligt få kännedom om förestående driftsnedläggelser, driftsinskränkningar och permitteringar inom näringslivet. Förutsättningarna för att man på ett smidigt sätt skall kunna klara omställningsproblemen är helt naturligt väsentligt större, om tillräcklig tid står till förfogande för förberedelser än om erforderliga åtgärder skall behöva improviseras i all hast.

Sedan år 1944 har också mellan arbetsmarknadsstyrelsen och Industrins produktionsråd funnits en överenskommelse om frivilligt varsel vid nedläggningar eller inskränkningar i driften samt vid permitteringar. Enligt överenskommelsen har industriföretagen att till myndigheterna meddela det antal arbetare, som under de närmast följande två månaderna väntas behöva permitteras eller avskedas. Mellan produktionsrådet och arbetsmarknadsstyrelsen uppehålls ett fortlöpande samarbete i bl. a. dessa frågor.

Genom att under den senaste tiden förekommit en del driftsnedläggelser och inskränkningar i driften, om vilka arbetsmarknadsmyndigheterna ej underrättats i tillräckligt god tid, har varselsystemets effektivitet och tillförlitlighet satts ifråga och bl. a. den nu föreliggande riksdagsmotionen ger uttryck för detta. Arbetsmarknadsstyrelsen är helt naturligt ej heller nöjd med nuvarande ordning. Den finner det angeläget att företagen verkligen fullgör de förpliktelser som uppehållandet av ett frivilligt varselsystem medför.

I syfte att få till stånd en effektivisering och aktualisering av varselsystemet har överläggningar hållits mellan arbetsmarknadsstyrelsen samt Industriförbundet, Arbetsgivareföreningen och Industrins produktionsråd om åtgärder på detta område och därvid har vissa överenskommelser träffats. Meddelande om överenskommelsen kommer att tillställas medlemsföretagen och samtidigt kommer man att understryka vikten av att industrierna fullgör de förpliktelser bestämmelserna innebär. Även företag som ej tillhör organisationerna kommer att underrättas om överenskommelsen.

Stalinpris till professor som uppväcker döda

MOSKVA. (TT—Reuter)

Sovjetregeringen utdelade på torsdagen 93 stalinpris till ett värde av 7 miljoner rubel för värdefulla insatser inom vetenskap, litteratur och konst.

De två högsta prisen, på 200,000 rubel, gick till Nikolaj Bejlov för hans undersökningar av kristallernas atomstruktur och kostumt till f. presidenten i sovjetryska vetenskapsakademin Sergej Vavilov för hans forskningar beträffande ljusets mikrostruktur.

100,000 rubel tilldelades professor Negovskij, som flera gånger har återuppväckt döda. Vetenskapsakademins president Nesmejanov skriver i Pravda att Negovskij och hans medhjälpare har utvecklat en metod att pumpa blod in i en människas vener och artärer, vilket återkallar livet om behandlingen insättes fem eller sex minuter efter det att hjärtat stannat.

Stalinpriset upptog nästan tre fjärdedelar av tidningarnas utrymme på torsdagen och ledarna talar om sovjetvetenskapens triumf. Pravda sade att Sovjets vetenskapsmän har fullföljt den uppgift Stalin tilldelat dem att överträffa vetenskapen utomlands.

Jungfru Maria-foto var atmosfäriskt fenomen

VATIKANSTADEN (TT — Reuter)

Osservatore Romano medger att de fotografier, som uppgavs visa det största underverket i katolska kyrkans senare historia kan vara förfalskade.

Det är möjligt att de båda fotografierna, vilka tidningen återgav för fyra månader sedan, kan ha visat ett atmosfäriskt fenomen istället för ett mirakel, heter det vidare.

Fotografierna avsågs visa, att solen hastigt snurrade över den portigisiska byn Fatima, där jungfrun Maria 1917 påstås ha visat sig 3 gånger för bybarn. Då de publicerades försäkrade tidningen, att deras äkthet strängt kontrollerats. Nu säger tidningen, att den fått dem under äkthetsförsäkran av trovärdiga personer. Om fotografierna trots detta inte är äkta — vilket vi inte kunde tänka oss — är det tydligt att man missbrukat vår goda tro, heter det slutligen.

SAN ANTONIO, TEXAS: Femton personer befaras ha omkommit när två flygande slagskepp kolliderade och störtade i ett ödsligt prärieområde 65 km. norr om Sanantonio.

Polsk steward hoppade av

MALMÖ :TT).

En 45-årig steward på en polsk ångare, som anlöpt en sydsvensk hamn, promenerade på torsdagen alldeles oantastad i land och anmälde sig för en tullman, som stod på kajen. Denne hänvisade honom till polisen, som tog mannen i förhör. Han förklarade att han hoppade av av politiska skäl. Mannen skall överföras till genomgångslägret i Landskrona.

Borås stewarten blev dömd till 5 års fängelse i Polen

STOCKHOLM (TT)

Stewarten Knut L. Andersson från Borås dömdes i måndags av Vojvodskapsdomstolen i Stettin för olaga införsel av främmande valuta till två års fängelse, för illegal gränsövergång vid tre tillfälen till tre år års fängelse och för förfalskning av legitimationshandling till två års fängelse. Straffen har sammanslagits till fem års fängelse.

Andersson, som är född 1918 och som tjänstgjorde på ångaren Ann-Mari från Lidköping, blev arresterad i Stettin den 26 nov. i fjol.

Enligt rapporten från svenska konsuln i Gdansk hördes fyra kvinnliga vittnen och enligt dessa skulle Anderssons fästmö fått 20 svenska kronor av Andersson. Något ytterligare fall av valutaöverträdelse har inte framkommit. Försvarsadvokaten avvisade anklagelserna för gränsövergång under motivering att fartyg vid hamnliggande räknas som polskt territorium, men detta avvisade domstolen.

Utslaget kommer att överklagas.

Belägringstillstånd i södra Tunisien

TUNIS (TT — Reuter.)

Ett 250-tal personer anhölls på torsdagen i Gabes i södra Tunisien där sju personer dödades och 15 skadades vid en explosion på onsdagen. Belägringstillstånd har proklamerats i området.

I Sfax kastade några personer in en flaska bensin i en pojkskola och satte eld på skolan. Avsevärda materiella skador uppstod.

Norup:

Prel. uppgörelsen tillgodoser ej helt någondera av parterna

BORÅS. (TT)

Eftersom jordbruksnämnden den inte fått tillfälle att på sedvanligt sätt slutföra sina förhandlingar med jordbrukarna, utan uppgörelse träffats direkt mellan regeringen och jordbrukarnas förhandlingsdelegation saknar jag närmare kännedom om uppgörelsens exakta innehåll, framhåller LO:s ekonom Rudolf Meidner på Västgöta-Demokratens förfrågan.

Ifall tidningsuppgifterna om prishöjningar på mjölk, ost och fläsk samt om subventionsbeloppets storlek är riktiga har man på konsumenthåll anledning att reagera mycket kraftigt. Uppgörelsen synes innebära att konsumentsynpunkterna bl. a. beträffande önskvärdheten att beakta skogsinkomsterna helt skjutits åt sidan. Självfallet hade jag som ledamot i statens jordbruksnämnd inte kunnat biträda en sådan uppgörelse ifall jag där hade beretts tillfälle till ställningstagande.

Med anledning av ovanstående uttalande framhåller statsrådet Norup följande: Den preliminära uppgörelsen innebär inte att någondera partens önskemål har blivit helt tillgodosedda. Både från jordbruks- och konsumenthåll kommer säkerligen erinringar att framställas. Innan det definitiva beslutet fattas kommer som vanligt varje inkomst- och utgiftspost att granskas inom jordbruksnämnden.

I den mån det brustit i den formellan kontakten mellan jordbruksnämnden och regeringen vid handläggningen av detta ärende förklaras detta av den tidsnöd som uppstod inför den slutliga uppgörelsen om lantarbetarlönerna.

Vädret

Landdistrikt: Måttlig till frisk avtagande nordlig vind. Övervägande vackert väder. Under natten kallt, under fredagen stigande dagstemperatur.

Allmänna utsikter för lördag och söndag: Hela landet: Vindar övervägande mellan väst och nord. Snöbyar i fjälltrakterna och längs ostkusten. Eljest mest uppehållsväder frånsett övergående nederbörd under lördagen i landets södra delar. Småningom åter kallare.

Sjödistrikt: Frisk till hård avtagande bris mellan nord och nordost. God sikt.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm

Redaktör: GUSTAF BERTLAND

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Telefoner:
Redaktionen 300
Redaktör G. Bertlands bostad 199
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bostad anknytning 299

Annonspriser fr. o. m. den 1 jan. 1952.
Före text 26 öre pr mm.
Textsida 28 „ „ „
Särsk. begärd placering å textsida 30 öre pr mm.
Önskas hyra, platssökande och borttappat 23 öre pr mm.
10 procents förhöjning lördagar och dag före helgdag.
För hänvisning till och svars emottagande debiteras 50 öre.
Annonser placeras ej på första sidan.
Förlovnings-, lysnings-, trigsel- och födelseannonser 6: 50 kronor.
PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser beordrade med petitstil.

Exekutiv auktion

Genom exekutiv auktion, som förrättas hos snickare Kurt Persson, Göstorp, Veinge, tisdagen den 18 mars 1952 kl. 10.30 försäljes mot kontant betalning Perssons rätt till en motorcykel, fabrikat Kärnan, enl. hyreskontrakt den 7/5 1951.

Laholm den 14/3 1952.

Landsfiskalen i Höks distrikt.

Osarp-Restad o. Köpinge tröskverksförening

håller ord. årsmöte fredagen den 21 mars kl. 17 i mejeriets lokal i Köpinge.

Styrelsen.

Våxtorps Gatubelysningsförening

håller årsmöte i banklokalen onsdagen den 19 mars kl. 19.30. Ärenden enligt stadgarna.

Styrelsen.

Hishult Folkets Hus

Sönd. 16 mars kl. 7 em.

SIEVERTS

UNGDOMSORKESTER fr. Göteborg

ARETS SENSATION med voc. SIV BADNE

CABARÉ. DANS.

FOLKETS PARK, Markaryd.

Söndag kl. 19—23

DANS efter ALMKVISTS ORK.

STADSHOTELLETS NYA FESTVÅNING
För gäster med pretentioner!

Till salu

Småbruk

om 10 tld. åker, bra jord, prima byggnader med nyrenoverat boningshus om 4 rum o. kök, försett med värmeledn., vatten o. avlopp, stort hönshus med plats för 600 höns, kycklinghus med värmeledn., mycket vackert läge i Våxtorp invid landsväg till salu strax. Närmare meddelas genom

Mattssons Fastighetsaffär
John Bengtsson.
Laholm. Tel. 29.

Stor, kraftig
arbetshäst
felfri, 10 år, valack, till salu.
Tel. 10 Skummeslövsstrand.

Utsädespotatis

Arran Consul och Voran, till salu å
MANSTORPS GÅRD, Laholm.
Tel. 101 Vallberga.

Vingslätts Bygdegård, Veinge

Dansafton söndagen den 16 mars kl. 19—23. För musiken svarar EWERING BOYS med jazzpianisten **Bonga.**

Amer. lotterier. Servering. Tillrikt besök inbjudes.

Södra Höks krets av SLU

avhåller årsmöte i Solbacken, Edenberga, söndagen den 16 mars kl. 17.00. Program: Stadgeenliga förhandlingar, kl. 19.30 anförande av riksdagsman Fridolf Jansson, Alvesta, teater av Halmstadsortens amatörer. Kretstävling i protokollskrivning. Musik av Stig-Arnes orkester. Servering. Alla SLU-are välkomna! Medlemskontroll.

Kretsstyrelsen.

Skottorps SLU-avd.

har möte i bygdegården lördagen den 15/3 kl. 20. Program: Mötesförhandlingar, musik av Hugo Arnolds orkester. Alla SLU-are hälsas välkomna.

Styrelsen.

Veinge

Ett restparti i **svensk lakansväv,** blekt och oblekt.

Äkta manchester 70 cm. br. **5:90.**

Bomullstwills, blå, röd och gul 70 cm. br. **2:40.**

Klänningstyg, rutigt **1:90, 2:25** per m.

Udda klänningar i siden och ylle.

Ett 100-tal Herrskjortor i moderna modeller och färger slumpas bort, endast kr. **9:50.**

Dessutom rester i **Herrstrumpor** och **Herrtrikå.**

TEXTILLAGRET
(Ågrens fastighet vid bron).

Torps Maskinstation

Frank Aronsson

Tel. 12 HALLANDSÅS Tel. 12

Utför VÅRBEARBETNING:
GÖDSELSPRIDNING
PLÖJNING
HALM- och GRÖNFODERSKÄRNING med Speedi Cut
VEDKAPNING
SKOGSKÖRSLOR
BESPRUTNINGAR i stråsäd och potatis
PREPARAT och PUDER tillhandahålles.

Order upptages även för **bepudring mot skadeinsekter** med traktorburna puderspridare.

BEPUDRING med flygplan.
RÖDFÄRGNING och KALKNING.

Höks krets av Landsbygdspartiet Bondeförbundet

avhåller KRETSSTÄMMA på Lagagården i Laholm söndagen den 16 mars kl. 13.00. Ombuden från avdelningarna kallas att närvara. Medlemmar inom BF, SLKF och SLU inbjudas att övervara stämman.

Ärenden: Stadgeenliga förhandlingar. Föredrag av riksdagsman **Fridolf Jansson,** Alvesta.

Önskas hyra

Omöblerat rum

m. kokvrå, ell. likn. bost., önsk. i Laholm 1 april. Gärna omod., men snyggt och ostört. Svar m. uppl. till "Det ljusnar", Laholms Tidning, Laholm.

Eskilstunasliperiet

utför slipning av alla slags eggverktyg, såsom rakknivar, saxar, kökskniva, köttkvarns- och maskinknivar, hårklippningsmaskiner, kreaturssaxar samt finmek. arbeten.

Hantverksgatan 28, Halmstad.
Tel. 3291.
(Mitt emot Högvalls bageri.)

GLASÖGON

Säker utprovning.
Recept exp. snabbt.

William Jönsson
Tel. 116 Örkelljunga.

Av Svenska Folkförfattare
ill. biografisk kalender i tre delar, upptagande c:a 600 författare med data och karakteristika, finnas ännu ett begränsat antal kvar, som realiseras för 10:— kr. Bokutgivning förmedlas på gynnsamma villkor. 20 st. böcker realiseras för 6:— kr. franco.

Tillskriv
. ALLMOGEFÖRLAGET.
Vetlanda.

Annonsera i LT

LT
DEN 11 MARS

Sjukkassorna och tandvården

Höstriksdagen 1950 beslöt som bekant, att ikraftträdandet av 1947 års lag om allmän sjukförsäkring av ekonomiska skäl tills vidare skall anstå. Sedermera har ju också särskilda sakkunniga tillkallats för att verkställa översyn av bestämmelserna om den allmänna sjukförsäkringen och därmed sammanhängande spörsmål, främst i syfte att söka åstadkomma en samordning mellan sjukförsäkringen och yrkesskadeförsäkringen. Då det varit uppenbart, att en överarbetning av hela detta problemkomplex måste taga ganska lång tid i anspråk, har riksdagen nu beslutat vissa ändringar i sjukkasseförordningen, som är ägnade att öka effektiviteten hos den nuvarande, av de erkända sjukkassorna handhavda frivilliga sjukförsäkringen. Sålunda har den övre åldersgränsen för individuellt inträde i erkänd sjukkassa höjts från 50 till 55 år och möjligheterna till kollektivt inträde har vidgats. Sjukpenningens maximibelopp har höjts från 6 till 14 kronor och dess minimibelopp från 1 krona till 2 kronor. Vidare har försäkringsskyddet utvidgats till utgifter för viss tandvård, och bestämmelserna om moderskapshjälp vid återinträde har uppmjukats.

Det är särskilt anledning att uppmärksamma beslutet om tandvårdsersättningen. Enligt propositionen skulle sjukvårdsersättning med två tredjedelar utgivas för utgifter till tandläkarevård, avseende vissa svårare tandsjukdomar — men endast under förutsättning att vården meddelas vid centraltandpoliklinik, tandläkarhögskola eller allmänt sjukhus. Man ville nämligen göra gällande, att endast å de nämnda behandingsplatserna tandläkare skulle finnas med erforderlig utbildning i tandkirurgi, käkprotetik och käkortopedi.

En sådan gränsdragning måste givetvis verka orättvist, i det att personer, som bor långt från ovannämnda behandlingsplatser, missgynnas. Landsbygdens befolkning skulle för vård å centraltandpoliklinik eller annan kvalificerad behandlingsplats åsamkas betydande resekostnader och tidsförluster, för vilka icke någon ersättning från sjukkassan skulle utgå. Detta påtalades som bekant i en motion av hr Hansson i Önnarp m. fl. bondeförbundare. Motionärerna föreslog därför, att sjukvårdsersättning för tandvård skulle utgå även vid behandling å distriktstandpoliklinik eller av privatpraktiserande tandläkare, i den mån erforderliga anspråk på vederbörande tandläkares utbildning och materiella utrustning fylles. Det anfördes också i motionen, att det i tandläkareutbildningen ingår utbildning i ifrågavarande behandlingsformer samt att flertalet tandläkare redan nu i sin dagliga praktik behandlar fall av hithörande slag. Andra lagutskottet tillstyrkte emellertid propositionens förslag. Mot detta reserverade sig bondeförbundaren hr Bengtson i Danderyd till förmån för bondeförbundsmotionen.

Riksdagen följde i sitt ställningstagande propositionens o. utskottsmajoritetens linje. Det kan inte råda någon tvekan om att detta innebär — såsom motionären hr Hansson framhöll i andrakammardebatten — att sjukkassemedlemmarna på landsbygden utestängs från vissa ersättningsmöjligheter — men de får ändå vara med om att bära de höjda sjukkasseavgifterna. En annan bondeförbundare, hr Carlsson i Bakeröd, underströk också, att det är ett enkelt rättvisekrav, att man inte begränsar hjälpmöjligheterna till vissa orter. Samma synpunkter framfördes i förstakammardebatten av hr Bengtson i Danderyd.

Det har i argumenteringen framhållits, att tandvårdsersättningen nu endast avser en försöksverksamhet och att tandvårdsproblemet i sin helhet senare skall tas upp till behandling. Men detta kan knappast vara något giltigt skäl att, såsom nu skett, utestänga stora grupper från hjälpmöjligheter. Riksdagsbeslutet innebär en orättvisa mot personer, som bor avlägset från de ersättningsberättigande vårdplatserna. Antingen får de påtaga sig dryga resekostnader och tidsförlust för resa till dess sa behandlingsplatser eller — vilket är troligare — får de söka vården på närmaste distriktstandpoloklinik eller hos privatpraktiserande tandläkare, varvid de förlorar möjligheten att erhålla sjukvårdsersättning. Såväl Sveriges tandläkareförbund som Sveriges läkarförbund har i remissyttrande kritiserat den gränsdragning, som nu gjorts genom riksdagsbeslutet. Det kan också erinras om att folkpartisten Huss, som själv är läkare, i andrakammardebatten anslöt sig till bondeförbundsreservationen. Det fattade riksdagsbeslutet måste sägas vara i strid mot den praktiska verksamheten. När det nu är så, att även dessa svårare tandsjukdomar behandlas av privatpraktiserande tandläkare och å distriktstandpolikliniker, borde det vara självklart, att tandvårdsersättningen skall utgå utan godtycklig och orättvist verkande gränsdragning.

LAHOLM

Bra priser vid Tjärby-auktionerna.

I går var det stora kreatursauktioner på Evert Jönssons och Bertil Viebkes gårdar i Tjärby, där man sålde djuren på grund av omläggning av driften. På den förstnämnda gården såldes 14 mjölkdjur, vilka betalades med ett högsta pris av 2.050 och lägst 1.200 kr., medelpris 1.430 kr. Tretton ungdjur betalades med högst 1.810, lägst 210, medelpris 450 kr. Lantbr. Viebke sålde 13 mjölkdjur för högst kr. 1.440, lägst 1.010, medelpris 1.310 kr. För 15 ungdjur blev priset högst 950 och lägst 150 kr. med ett medelpris av 450 kr.

1952 års pris på fabrikspotatisen har fastställts.

Vid förhandlingar på onsdagen mellan respresentanter för jordbruksnämnden samt Sveriges potatisodlares riksförbund, stärkelseproducentföreningen och bränneriidkareföreningen har överenskommelse träffats om att priset på fabrikspotatis av 1952 års skörd skall utgöra 49 öre på stärkelseprocent och hektoliter med sedvanliga säsongtillägg. Överenskommelsen skall underställas jordbruksnämndens plenum o. därefter k. m:t.

Ylle- & Bomulls-
GARNER
i god sortering hos
Anna Wingrens Eftr.
Tel. 109 - Laholm.

Nylonkabel för fiskebruk

anser man på fiskarehåll onödigt fördyrad av tullen, varför hrr Staxäng och Utbult vid årets riksdag motionerat om tullsänkning från 15 till 5 kr pr kg. För en 15 famnar lång nylonkabel innebär tullen extrautgift på inte mindre än 225 kr, har motionärerna påpekat.

Kommerskollegiet anser sig emellertid böra avstyrka motionen hos bevilningsutskottet. Alla de nya textilmaterial och syntetiska fibrer som på senare tid börjat användas kan inte utan vidare inpassas i tulltaxan med lämpligt avvägda tullsatser. Den nu väckta tullsänkningsfrågan kan därför ej lösas separat utan först i samband med en mera allmän tulltaxerevision. Samma uppfattning har Stockholms handelskammare, som dock liksom motionärerna tycker att tullsatsen för nylonkabel är alltför hög. Textilrådet, som också hörts, hävdar för sin del, att inom den svenska textilindustrien finnes maskinell kapacitet för tillverkning av nylonkabel.

Besked nästa vecka om ev. hyreshöjning.

Höjningen av grundhyran i hus byggda efter 1941 kommer under nästa vecka at avgöras av Statens hyresråd, enligt ST.

Det gäller grundhyran 1 oktober i fjor till 30 september i år, vilken i äldre hus redan höjts med 2—5 proc. Det nu aktuella beslutet har föregåtts av en lång utredning. Ökade kostnader i samband med denna veckas fastighetsarbetarförhandlingar kommer dock inte att påverka avgörandet, som bygger på tidigare kostnadssteg ringar för fastighetsägarna, bl. a. genom räntehöjning.

De löneökningar som nu fastställes kommer först i nästa års hyresårsförslag, som blir färdigt i sommar.

Alla slag av
TRYCKSAKER
för handel, industri och hantverk utföras.

Förstklassigt arbete.

Snabb leverans.

Laholms Typografiska Anstalt
Axel Albjer
Tel. 107 - Laholm

OBS.! Ny adress.

Danmarks utrikesminister till Nordenfest på Katrineberg.

Danske utrikesministern Ole Björn Kraft har förklarat sig villig medverka vid den Nordenfest, som hallandsdistriktet av Föreningen Norden skall anordna på Katrineberg i slutet av september. Meningen är, att denna Nordenfest skall bli en folkfest av samma mått som den, som arrangerades i fjol på Katrineberg.

Egendomsförsäljning.

Handl. Marta Persson i Skurup har sålt sin lantbruksegendom i Ö. Tockarp pr Örkelljunga till hr Albin Gustafsson, Månstorps gård, Laholm, att tillträdas den 14 mars.

Simlångsdalens kraftverk sålt.

Simlångsdalens Kraftverk med tillhörande distributionsnät har i dagarna bytt ägare. Hr Petri Bengtsson i Simlångsdalen, förut Laholm, har sålt rörelsen till disponent Albin Lundell i Halmstad med tillträde d. 20 april. Köpesumman är kr. 138,000.

Glommenfiskare på östersjöfiske för röda zonen.

Den första av de göteborgstrålare som i slutet av denna månad skall fiska torsk i Östersjön, har nu anlänt till Trelleborg.

Inom de närmaste dagarna kommer ett stort antal båtar att landa sina fångster i Trelleborg. Enligt avtal skall 3,000 ton levereras till östzonen, men denna kvantitet skall delas upp så att endast ett visst antal ton expedieras i sänder.

Första sändningen, som består av 600 ton kommer att landas av båtarna i Trelleborg. I fortsättningen stationeras västkusttrålarna även i Ystad och Simrishamn.

Enligt vad hamnmästare Bror Johansson, Glommen, upplyser för Hallands Nyheter, kommer fiskare från såväl Glommen som Bua och Träslövsläge troligen i vår liksom tidigare år att deltaga i östersjöfisket. Båtarna avgår dock först om några veckor.

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

60 år

fyller i morgon f. barnmorskan, fröken Augusta Svensson, Knäred.

Fröken Svensson är född i Sjöared, Knäred och lärde i unga år till barnmorska i Göteborg. Efter anställningar på olika ställen, bl. a. Breared och Tjärby, kom hon för över ett tjugotal år sedan tillbaka till hemorten som distriktsbarnmorska och denna syssla har hon innehaft tills hon nyligen pensionerats. Tidigare har fröken Svensson varit ledamot av bl. a. barnavårdsnämnden och familjebidragsnämnden. Hon är ovanligt pigg och kry och sysslar dagligen med stickning, i vilket hon uppnått stor färdighet. Personligen är hon pigg och gladlynt och många vänner kommer säkerligen att visa sin uppskattning på högtidsdagen.

50 år

fyller i morgon murare Karl Gunnar Johansson, Våxtorp.

Han är född på Hallandsås där han i unga år var fadern behjälplig med skötseln av dennes lantbruk. Så småningom utbildade sig Karl Gunnar Johansson till murare och flyttade till Våxtorp.

I Laholm började Johansson arbeta 1931 och är fortfarande anställd där. Som fackligt intresserad har Johansson tillhört murarnas fackförening, avd. 110 i Laholm, och varit dess sekreterare i ett 20-tal år. Inom Våxtorps arbetarkommun har jubilaren varit aktiv medlem i många år och han har beklätt flera förtroendeposter och en längre tid har han varit kommunens ordf. Johansson har också varit ledamot av Våxtorps kommunalfullmäktige i åtta år. Han var initiativtagare till Våxtorps SDUK och som ideellt sinnad har han tillhört logen Våxtorps Lycka sedan 1923. I denna har han beklätt olika poster alltifrån ytter dörrvakt till logetemplar. Sedan 1939 är han bibliotekarie i Våxtorp och innehar fortfarande denna befattning. Ett stort arbete har han också nedlagt för frvilliga brandkåren. Jubilaren är glad och trevlig och därtill en synnerligen skicklig yrkesman. Johansson kommer säkerligen att bli ihågkommen på sin bemärkelsedag.

BRÖLLOP

— i Östersund mellan häradshövdingen i Härjedalens domsaga Ivar Mankell, Sveg, och jur. kand. Märta Blomsterwall, dotter till framl. advokaten Rob. Blomsterwall och hans maka, född Göhman, Halmstad.

DÖDSFALL

Johannes Axel Dahlén. I en ålder av 77 år avled i går efter en längre tids sjukdom f. garvaren Johannes Axel Dahlén, ålderdomshemmet, Laholm. Han var född i Esterrunda i Västmanland. År 1906 kom han till Laholm och fick då anställning som garvare å Docks garveri. D. var en ovanligt snäll människa och gjorde sig allmänt omtyckt för sin redlighet och nit. Sedan 16 år vistades han på Laholms ålderdomshem.

Predikoturer

Laholm 10 hgm. kh. Håkansson. 11.30 s.-skola. 17.00 passionspred. p. Bergman. Onsd. 10.00 skolgudstjänst kh. Håkansson. 18.00 missionskretsen samlas i Församlingssalen.
Skogaby 13.30 hgm. kh. Håkansson.
Veinge 10.00 hgm. komm. Rydén Onsd. 17.00 passionspred. kh. Hallind.
Tjärby 13.00 hgm. komm Rydén. Onsd. 19.00 passionspred. kh. Hallind.
Mästocka 10.00 hgm. kh. Ljung. Onsd. 13.30 passionspred. kh. Hallind.
Genevads skola 17.00 gudstjänst. komm. Rydén.
Knäred 10.30 hgm. kh. Eriksson. 13.00 s.-skola. Onsd. 16.00 passionspred. kh. Eriksson.
Hishult 10.00 hgm. kh. Gustafson Onsd. 14.00 Passionspred. kh. Gustafson.
Norr Össjö 14.00 kh. Gustafson.
Ysby 9.30 hgm. kh. Sjöholm. Torsd. 9.30 passionspred. m. skrm. o. nvg. komm. Rydén.
Rånneslöv 1330 hgm. kh. Sjöholm. Torsd. 13.30 passionspred. komm. Rydén.
Vallberga folkskola tisd. 18.00 passionspred. kh. Sjöholm.
Alstorps västra folkskola. Onsd. 16.00 passionspred kh. Sjöholm.
Hasslöv 12.45 barngudstj. 13.30 hgm. adj. Bastholm. Onsd. 18.30 passionspred. adj. Bastholm.
Våxtorp 9.30 hgm. kh. Hallind. Onsd. 16.00 passionspred. adj. Bastholm.
Hårsabäcks skola 13.30 barngudstjänst. 14.00 gudstjänst. kh. Hallind.
Ö. Karup. 10.00 hgm. m. nattvardsförhör. kpr. Norborg. Torsd. 16.00 passionspred. p. Palmgren.
Skummeslöv 11.00 s.-skola 13.00 hgm. m. skrm. och nvg. kpr. Norborg. Torsd. 14.00 passions pred. p. Palmgren.
Båstads kyrk 10 hgm.; 11.30 barngdtj. Onsdag 19 passionsvesper.
Hinneryd 9.30 s.-skola 11.00 hgm. m. skrm. och nvg. Torsd. 19.00 passionspred. kh. Einar Petersson, Annerstad.

Laholm, Salemkyrkan: Sönd. 10 Söndagsskola.
Hishult, Betania: Lörd. 19 Bönemöte. Sönd. 11 Söndagsskola; 19 Väckelsemöte. G. Svensson m. fl .Tisdag 19.30 Predikan av Past. Gottfr. Broberg och Evang. Göransson. Insaml. Torsd. 19.30 Off. möte. Eric Wagerfors, Göransson, Almborg. Sång och musik.
Genevad, Folkets hus: Söndag 11.30 Söndagsskola.
Skogaby, Martinssons: Sönd. 10 Söndagsskola.
Betel, Våxtorp lördag 19.30 bön Söndag 10 s.-skola söndag 19 väckelsemöte, Vallin och sångare. Onsdag 19.30 väckelsemöte, Vallin och sångare.
Fånget Augustsson söndag 14 predikan HHN, Vallin.
Nordanå D. Larsson tisdag 19.30 väckelsemöte, Vallin o. sångare.
Menlösa torsdag 19.30 väckelsemöte Vallin m .fl.
Norr Össjö predikan hos Karl Björkman på lördag den 15 kl. 3 em. av Enock Persson. Missionsauktion efter. Gåvor mottagas tacksamt.
Sion, Laholm, Godtemplarlokalen sönd 10.00 s.-skola. 15.00 se Halmstad.
Vallberga missionshemmet sönd. 10.00 s.-skola.

Vid de allra flesta motorcykelolyckor har farten varit för hög — KÖR VETTIGT!

Bränneri i Köpinge mejeri diskuterades i Lagagården

EVENTUELLA SAMMANSLAGNINGEN MED HALMSTAD ÅNYO VENTILERAD I KÖPINGE MEJERIFÖRENING.

Köpinge mejeriförening hade i går en ganska talrikt besökt årsstämma å Lagagården. Föreningens ordförande Einar Pålsson, Restad, hälsade välkommen och utsågs att leda förhandlingarna. Han framnöll inledningsvis, att fjolårets avräkningsresultat var ganska gott i förhållande till andra mejerier.

Av styrelseberättelsen framgick bl. a. att föreningen haft 175 medlemmar med 1.354 andelar. Under året har invägts 3.054.170 kg mjölk med en medelfetthalt av 3,75 proc. mot 3.163.208 kg med en fetthalt av 3,71 föregående år. Till detaljförsäljning av mjölk och grädde har åtgått 381.866 kg, till partiförsäljning 15.653 kg samt till smörberedning 2.656.651 kg. Leverantörerna har återtagit 2.490.540 kg skummjölk. Det leverantören tillgodoräknade priset fritt mejeriet har under 1951 utgjort 31,95 öre pr kg mot 30,05 året innan. Under året har förmedlats producentbidrag till leverantörer, som varit berättigade med 21.280 kr. Föreningens omkostnader har uppgått till 3,07 öre pr kg mjölk mot 2,85 öre året innan. I löner till de anställda har utbetalts kr. 45.561. Vinst- och förlusträkningen slutar på 1.077.375 kr. varav försäljningsvärdet för mjölk och mejeriprodukter uppgår till 1.000.287 kr. Mjölk har inköpts för 930.119 kr. Tillgångar och skulder balanserade vid årets början på 273.921 kr. och vid årets slut på kr. 283.936. Berättelsen godkändes och ansvarsfrihet beviljades.

Till ombud vid VMC:s stämma i Halmstad valdes (suppl. inom parentes): Einar Pålsson (Ragnar Persson, Restad), Anton Gustavsson, Ahla (Birger Svensson, Ahla), Julius Jönsson, Bonnarp (Åke Johansson, Restad), Evald Nilsson, Ösarp (Tore Jönsson, Östorp). Till ombud vid VMC:s förbundsstämma i Göteborg valdes Julius Jönsson (Einar Hellsten, L:a Tjärby) och Einar Pålsson (Birger Svensson, Ahla).

Styrelsen föreslog att framkörningsersättning skulle utbetalas till de leverantörer, som har mer än 200 meter fram till mjölkskjuts med 1/1000-dels öre pr varje meter och kg mjölk utöver 200 meter, dock högst 7/10-dels öre pr kg. Kostnaden för mejeriet skulle uppgå till c:a 1.000 kr. Efter en kort debatt beslöts i enlighet med förslaget sedan ordföranden framhållit, att det var bättre att få något än inget. Beslutet gäller från 1 januari i år.

Efter detta blev det en stunds diskussion om det eventuella samgåendet med Halmstadsmejeriet och denna drogs upp av **Erik Månsson,** Bonnarp, som visserligen inte var så begeistrad över en sammanslagning men som uttalade farhågor för framtiden med hänsyn till att allt fler jordbruk blevo kreaturslösa. Han undrade hur det blev med föregående stämmas önskemål om utredning och varför styrelsen inte gjort något åt denna sak.

Ordföranden genmälte, att man inte gjort sig någon brådska och att den ende, som kunde göra utredning var kamrer Hasselberg och han hade inte tid förrän efter 1 maj. Det var dock inte mera än två år sedan frågan var uppe och då föll, framhöll han. Och man vill i dessa trakter gärna behålla skummjölken. Innan man utreder på nytt vill vi gärna ha belägg för att det finns förutsättningar att medlemmarna äro intresserade.

Hr Karl Arvid Månsson, Vårvik, ansåg att styrelsen borde haft en utredning klar, ty de hade dock haft 4 mån. på sig. Vi hade inte förlorat på att gå med Halmstad, men kanske heller inte vunnit något på det.

Hr Sven Hellsten, Köpinge, tyckte, att styrelsen skulle taga något lämpligt tillfälle i akt att kunna avyttra mejeriet till lämpligt pris. Och ett sådant förelåg för två år sedan.

Hr Tore Jönsson, Östorp: Vi bör inte direkt kasta bort mejeribyggnaden. Vill Halmstad tvunget ha oss, så låt dem taga första steget, vi har ingen anledning att bjuda ut oss.

Hr Birger Svensson, Ahla: Jag var mycket för en sammanslagning för två år sedan då det var betydligt mer aktuellt. Då låg vi sämre till i förhållande till Halmstad än vi gör nu och på dessa två år har våra finanser bivit mycket bättre. Nu uppväger skummjölken mer än väl det lilla merpris för den färska mjölken, som Halmstad betalar gentemot oss. Men när tiden är mogen bör vi gå med Halmstad.

Ordföranden: Det finns nu ett hårt motstånd mot ett samgående men det kommer att mjukna. Och frågan om att avyttra mejeriet kan komma fort nog — jag väntar med spänning om ett bränneri förlägges till södra Halland. Då kan det vara bra att ha en färdig byggnad att erbjuda.

Efter ytterligare en del inlägg, som mot slutet kom att röra sig om brännerierna lönsamhet för potatisodlarna, avslutades stämman.

Icke brottsligt servera sprit som spätts ut

Pensionatsinnehavare tycks inte ha tagit betalt för spritdryckerna.

GÖTEBORG den 13.

I fråga om uppblandning av brännvin med vatten är det troligen inte något egentligt brott då pensionatsinnehavaren tydligen inte tagit betalt för drycken, säger statspolisen i Göteborg som håller på att slutföra utredningen om femtioårskalaset på Hemmeslövs herrgårdspensionat. En allvarligare sak är att pensionatsinnehavaren tillåtit gästerna ta med sig sprit, vilket han inte har rätt till då pensionatet har fullständiga rättigheter. För denna förseelse kan han troligen ställas till ansvar för trolöshet mot huvudman. Innehavaren tycks ha sutit i en egendomlig mellanställning. Ortsborna har ansett det för dyrt att köpa spriten på pensionatet till de fastställda priserna och för att inte minska beställningarna har krögaren ställt undan för önskemålen och låtit gästerna ta med sig sprit.

SLU

Rännelövs SLU-avd.

har haft ord. månadsmöte under ordförandeskap av Verner Bengtsson, Stäme. Till programchef för månaderna maj och aug. valdes Tore Sjunnesson, Alstorp Till försäljare av Mors Hyllning: Britta Karlsson, Alstorp, Maja Jönsson, Edenberga, Hjördis Olofsson, Värestorp, Karl-Erik Pålsson, Rännelöv, Rolf Kronqvist, Stäme, med Dagny Olofsson, Värestorp, som ledare. Till ombud i Bygdegårdsföreningen omvaldes Ellen och Erik Svensson, Värestorp, David Bengtsson, Oscarsfält, Rune Bengtsson, Stäme, samt Knut Augustsson, Edenberga. Beslöts att erbjuda programledaren fri resa till teatertävlingens distriktsfinal i Katrineberg den 22 och 23 mars. Efteråt följde ett trevligt samkväm.

— Jag är ytterst förgrymmad på allt tävlande med djur. Vi har tjurfäktning, tuppfäktning, travtävlingar, hundkapplöpningar, men det mest idiotiska är dock detta senaste, med **fjärilsim**! Arma fjärilar!

«Påsk» på Laholms teater

Strindberg räknas ju till världslitteraturens stora dramatiker. Hans skådespel Påsk, som i går gavs på Laholms teater av Riksteatern, är nog det, som är mest känt av den stora allmänheten och detta främst därför att det getts som radiospel ett flertal gånger. Visst finns det mycket av 1800-talsproblem i pjäsen, men den kan dock fortfarande fängsla och gripa t. o. m. om man hört och sett den förut. Strindberg var ju ursprunglig i det mesta han skrev, och "Påsk" är också i högsta grad strindbergsk med sina tankar om skuld och försoning, om lidandets orsak och ändamål. Sin förkunnelse har Strindberg här lagt fram på ett ganska lättillgängligt sätt, men Påsk är dock knappast någon folkpjäs.

Ulla Akselson, Olof Ekland och Erik Rosén i "Påsk"

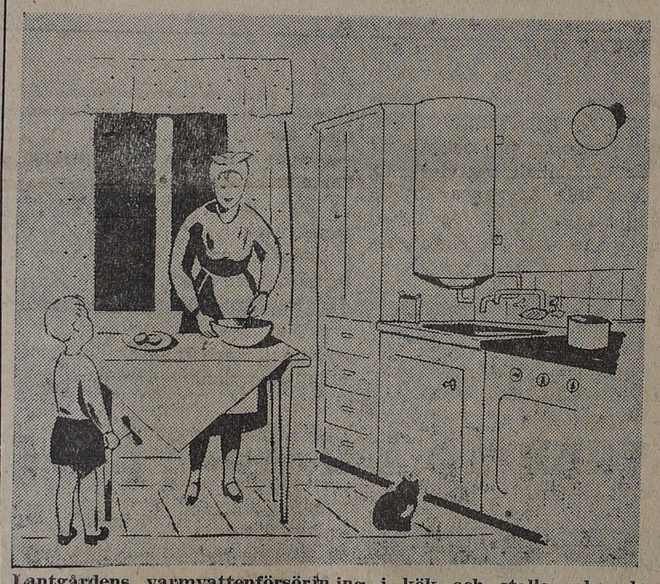
Det var ingenting som fattades vid framförandet av Påsk på Laholms teater i går kväll. Den strindbergska atmosfären från sekelskiftet fanns, den tidens plyschmöbler, tunga 1800-talsgardiner för fönstren och stilenlig rekvisita i övrigt. Vad är det som gör 1800-talets borgerliga heminredning deprimerande, medan vi finner rumsinteriörer från 1700-talet och äldre tid ha en aura av poesi?

Vi har efter hand fått pretentioner på Riksteatern, och skådespelarna i Påsk gjorde över lag vad man väntade eller kanske ännu mer. Här vill vi i korthet nämna dem var för sig och så som sign. för sin del uppfattade dem. I rollförteckningen kommer främst Margareta Bergman som fru Heyst, och hon svarade för en av kvällens främsta prestationer. Hon gestaltade förnämligt en gammal prövad kvinna, som i det längsta vägrar att böja sig. Elis, hennes son, spelades av Sture Djerf. Han hade något strindbergskt över sig fast hans ansikte tycktes sakna spår efter de stormar, som han upplevt och upplevde. En sympatisk skådespelare och en väl genomförd roll.

Ulla Akselson hade rollen av den sinnesrubbade dottern Eleonor. Hon lyckades ge goda uttryck för förvridenhet och en resignation som ej är av denna världen. Eva Bramskog var Kristina, Elis trolovade. Hennes roll är mindre framträdande än de övrigas, och hon bör ha en eloge för intelligent och sympatiskt spel. Olof Eklund som den unge gymnasisten var också riktigt bra, och han kan nog med tiden bli en mycket god skådespelare. Erik Rosén var Lindqvist, den fruktade fordringsägaren, som dock till sist visade sig vara bättre än vad alla trodde. En bra typ och ett utmärkt genomförande av rollen.

För att i någon mån minska ofullständigheten i det här protokollet skall vi till sist tillägga att de sedvanliga applåderna o. blommorna inte saknades o. att Påsk gavs i Börje Mellvigs regi.

G. B.

Lantgårdens varmvattenförsörjning i kök och stallar sker bekvämt på elektrisk väg.

Elektriskt varmvatten i lanthushållet

Av redaktör C. B. HOLMBERG, Fera.

I princip kan man väl säga att varmvattenfrågan är löst i våra städer. I villasamhällena och på rena landsbygden ligger frågan annorlunda till. Värmeledning finns endast sällan på rena landsbygden frånsett i de nyuppförda bostäderna där man numera i allt större utsträckning lägger in värmeledning. Men hos de allra flesta är varmvattenfrågan olöst i regel året om. Detta är särskilt beklagligt, då tillgången på varmvatten för lanthushållet är av nästan större betydelse än annorstädes.

Riklig tillgång på varmvatten är t. ex. en förutsättning för rationell mjölkhantering. Det ställs numera stränga krav på renlighet och noggrann skötsel av alla maskiner, silar, spannar och annan mjölkningsutrustning. Håller man inte allting oklanderligt rent sjunker kvaliteten på mjölken och därmed också priset. Ett annat område där varmt vatten kommer till pass är vid foderberedning för grisar och fjäderfä. Och så naturligtvis i hushållet, där man ständigt behöver varmvatten för den personliga hygienen samt till matlagning, disk, tvätt och rengöring.

Varmvatten på elektrisk väg

Om man nu inte har värmeledning så kan man lösa varmvattenförsörjningen på lantgården på ett annat sätt, nämligen genom elektricitetens hjälp. Har man elkraft på gården och har ordnat vattenuppfordringen med elpump och hydrofor så att man har kallvatten under tryck, är det ett ganska enkelt problem att ordna varmvattenförsörjningen på elektrisk väg.

Elektrisk uppvärmning av vatten är egentligen en av de allra enklaste och naturligaste tillämpningarna av elektriciteten — tekniskt sett är den till och med mindre komplicerad än den elektriska matlagningen .Vattenvärmaren kan sättas upp just där man behöver den. Installationen fordrar inget murverk med eldstäder och rökgångar. En stor fördel är att vattenvärmningen på elektrisk väg sker automatiskt. Apparaten behöver inte passas, ty den är i regel utrustad med automatiska anordningar, som sköter om att vattnet värms endast till den önskade temperaturen.

Några olika typer av vattenvärmare.

Elektriska vattenvärmare finns i olika typer och vilken typ som skall väljas i de enskilda fallen är beroende dels av de förutsättningar som finns ifråga om kallvatten under tryck och tillgänglig elektrisk effekt, dels av den mängd varmvatten som behövs och den temperatur det skall ha. Gemensamt för alla är att de består av en behållare av koppar eller i vissa fall av galvaniserat järn, i vilken vattnet värmes av ett elektriskt element till lagom temperatur, vanligen 85—90°. Behållaren är omsorgsfullt isolerad med ett tjockt lager av kork eller annat isolerande material under yttermanteln och vattnet håller sig därför varmt mycket länge.

Den typ av vattenvärmare, som är mest lämpad för våra förhållanden är förrådstypen. Den rymmer en relativt stor mängd vatten som värms upp av en begränsad elektrisk effekt. Dess motsats är genomströmningsapparaten där det behövs en hög effekt för att hinna värma upp vattnet medan det strömmar genom apparaten. Denna typ kommer inte att beskrivas i detta sammanhang, då den i stort sett saknar betydelse för lanthushållen eftersom de endast är avsedda för mycket små varmvattenbehov .

Förrådsvattenvärmare

kan antingen vara ackumulerande och kopplas då vanligen in endast under natten, då strömmen på många håll kan erhållas till billigare pris än under dagen eller direktverkande för inkoppling hela dygnet. De nya och fördelaktigare eltariffer, som numera tillämpas på många håll har särskilt möjliggjort inkoppling av vattenvärmare dygnet runt, varför man allt mer börjar gå ifrån den ackumulerande typen för kök, tvättrum och liknande ställen, där relativt lite varmvatten tappas varje gång. För badrum där stora mängder vatten behövs endast då man badar — och det kan man ju alltid planera lite i förväg — är den ackumulerande typen fortfarande aktuell. Samma är förhållandet med ladugårdens mjölkrum, där man nästan på litern kan räkna ut hur mycket varmt vatten som behövs per dag .Behållaren tas i båda fallen då till så stor, att den rymmer detta behov och uppvärmningen förläggs till natten och regleras automatiskt.

För kök har små, direktverkande snabbvattenvärmare fått stor användning. De finns i storlekar från 8 till 15 liter och med effekten så avpassad att uppvärmningstiden blir 1 till 2 timmar.

Öppet eller slutet system?

Ifråga om konstruktionen i övrigt skiljer man på vattenvärmare för öppet eller slutet system.

Vid det öppna systemet, som är det vanligaste, finns ingen kran i varmvattenutloppet, utan det varma vattnet pressas ut genom ett bräddavlopp i och med att man släpper in kallt vatten nertill i behållaren. Härav följer att denna typ i vanliga fall endast kan förses med ett tappställe. Den är emellertid avsevärt billigare genom att behållaren kan göras av tunnare plåt. Det finns dock vattenvärmare för öppet system med två tappställen. De har ett extra avtappningsrör genom vilket en del av varmvattnet kan tappas ur med självtryck.

Vattenvärmare för slutet system utförs med behållare av tjock plåt, dimensionerad för vattenledningstrycket. De är underkastade vissa bestämmelser ifråga om kontroll och säkerhetsanordningar. Genom sin stabilare konstruktion blir de avsevärt dyrare i anskaffning än en vattenvärmare för öppet system, men de har den fördelen att de kan mata ett feltal tappställen, även i olika våningsplan.

De nu beskrivna vattenvärmarna, som tillverkas i standardstorlekar mellan 25 och 150 liter brukar dimensioneras så, att deras innehåll i normala fall skall räcka för dagsbehovet. Den dagliga förbrukningen av varmvatten för matlagning och småtvätt på en gård kan anslås till 8—10 liter 85-gradigt vatten per person. Vill man dessutom ha varmvatten till bad stiger siffran till 80 à 100 liter per dag.

För en ladugård med t. ex. 10 djurs besättning kan man räkna med att det går åt 20—30 liter 85-gradigt vatten, mest för rengöring av mjölkkärlen samt för foderberedning till smågrisar ungefär 1 à 1,5 liter per djur och dag.

87 medlemmar i Södra Hallands Specialodlaref.

Årsmöte i går i Mahults bygdegård.

Södra Hallands Specialodlareförening hade i går årsmöte i Mahults bygdegård i Breared. Hälsningsanförande hölls av föreningens ordf. godsägare O. Ahlgren, Fredrikstorp, som erinrade om att det var det andra årsmötet sedan föreningen bildades. Han erinrade även om det dagsaktuella läget för specialodlingar och hälsade speciellt dagens talare docenten Georg Borgström vid Svenska Institutet för konserveringsforskning i Göteborg och länets jordbrukskonsulent Henry Gustavsson, Halmstad välkomna.

Föreningens medlemsantal var vid utgången av år 1951 87 st., vilka tillsammans i andelar till föreningen inbetalt 930:— kr. Vidare ha 1,908:32 kr. influtit i kassan, utgörande procentavgifter för av föreningens medlemmar levererade produkter.

Enligt föreliggande räkenskapssammandrag står vid årets slut 605:57 till stämmans förfogande. Styrelsen föreslår att reservfonden av dessa medel tillföres 70 kr samt att medlemmarnas konto tillföres 6:— kr pr medlem eller tillsammans 522:— kr samt att återstoden 13:57 föres i ny räkning.

Arvodet till styrelsen bestämdes som tidigare i form av dagtraktamente och resebidrag och dessutom beviljades styrelsen ett arvode av 200 kr.

Varje medlem betalar 10 kr i insats och i bidrag tages 1 proc. av levererade bär och grönsaker oavsett om leverantören är medlem i föreningen eller inte. I tur att avgå ur styrelsen var Oskar Ahlgren, Vallberga, Alvar Andersson, Knäred och John Johansson, Torlabo, Ryaberg, vilka omvaldes. Till suppl. i styrelsen omvaldes Axel Andersson, Edenberga, Sidof Persson, Knäred samt nyvaldes Mauritz Karlsson, Timbrilt, Mahult. Till revisorer omvaldes Albin Jönsson, Snöstorps Klockaregård och Emil Karlsson, Edenberga med Karl Andersson, Edenberga och Sikem Karlsson, Knäred som suppl.

Ordf. gav en utförlig redogörelse rörande pris och avsättning å specialodlingarnas produkter. Ett med stort intresse åhört föredrag hölls därefter av docent Borgström över ämnet "Från frö och planta till konserv".

Efteråt följde frågor och diskussion i de aktuella frågorna.

Båstad

Båstads lokalavd. av Svenska Eldbegängelseföreningen

har hållit årsmöte med dir. Walfr. Nyh. som ordf. Hr N. återvaldes till ordf. för 1952. Till övriga led. i styrelsen återvaldes provinsialläkare Ivar Ströbeck samt nyvaldes ing. Einar Åkesson i stället för Per Hj. Persson, som undanbett sig återval. Till revisorer återvaldes landstingsman Paul Hammarlund och nyvaldes mejeriförest. Hilding Rosenberg. Till fullmäktig vid Sv. Eldbegängelseföreningens konferens i Stockholm utsågs dr Ströbeck. Föreningen kommer att anordna föredrag i Båstad och Torekov med fru Hedvig Törjesson, Lund, som föredragshållare om eldbegängelsen. Föreningen hade vid årsskiftet 63 medlemmar.

Senaste nytt:

Lie är pessimistisk om vapenvila i Korea

LAKE SUCCESS i dag. (TT. fr. Reuter).

Man kan fråga sig, om kommunisterna verkligen vill ha vapenstillestånd i Korea, och jag är ej längre optimist, sade FN:s generalsekreterare Lie i ett uttalande på torsdagen. FN skall fortsätta förhandla och söka få en vapenvila till stånd, förklarade han vidare.

Gåtan om fiskens vandring till lekplatserna kartlägges

STOCKHOLM i dag (TT)

Trots att fiskarnas intelligensnivå är mycket låg är de ofta i stånd till rätt komplicerade prestationer, såsom långa vandringar till och från lekplatserna, ett invecklat parningsspel, bobyggnadshandlingar, vård av avkomman osv., konstaterade laborator Eric Fabricius i sitt föredrag på förmiddagen i dag om "Fiskarnas instinktshandlingar".

En serie viktiga upptäckter har lett till uppkomsten av en ny naturvetenskaplig forsknings gren, etologien, som med objektiva experimentella metoder har kastat nytt ljus över instinkternas verkliga natur. Det mest gåtfulla har ansetts vara att instinktshandlingar i regel utförts i situationer där de fyller en för individen eller arten nyttig funktion. Detta beror emellertid på att till varje instinktshandling hör en utlösningsmekanism i hjärnan som automatiskt sätter instinktshandlingen igång så fort den träffas av vissa nyckelretningar.

Ur fiskets synvinkel vore det av särskilt intresse att analysera uggreaktionens utlösning hos rovfiskar, vilket skulle möjliggöra konstruktion av högeffektiva konstgjorda beten. Viktigt är att även studium av fiskens instinktiva reaktioner på olika slags fiskredskap, analys av de retningar som utlöser leken hos fiskarna, undersökning av de instinktshandlingar som ligger till grund för laxens och vissa andra fiskars vandringar, samt utforskning av en del fiskars vana att välja och försvara ett revir, vilket begränsar det antal fiskar som kan bebo en given bottenyta.

Tjeckoslovakerna har tröttnat på Gottwald

MALMÖ i dag.

Motståndet mot kommunismen växer sig allt starkare inom Tjeckoslovakien, och i händelse av krig kommer minst 70 proc. av den tjeckiska armén att desertera hellre än att slåss för Sovjet, anser, enl. SDS, sex tjeckiska gränsvakter, som flytt från "den kommunistiska terrorn" och sökt asyl i Västtyskland.

Från och med nu skall vi med all medel bekämpa kommunismen, säger de sex som är lyckliga att ha sluppit ifrån den kommunistiska terrorn och den begränsade friheten i Tjeckoslovakien.

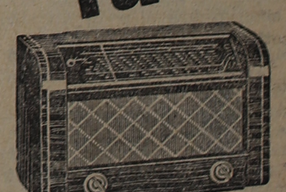
Strejk hotar vid spårvägarna i Stockholm

STOCKHOLM i dag. (TT)

Förhandlingarna om nytt avtal för personalen vid Stockholms spårvägar har strandat.

Preliminär uppgörelse träffades i natt för glasbruken i Surte m. fl. platser.

Luxor radio god svensk radio

LUXOR SYMFONI

Den stora Luxor Briljant-högtalaren, den eleganta exteriören och det stora kortvågsomfånget är några av de finesser som gör Luxor Symfoni till den idealiska mottagaren.

LUXOR RADIO GOD SVENSK RADIO

CYKEL-CENTRUM

Tel. 285 Laholm

Markaryds-bygden

Laholms Tidnings lokalredaktion, Markaryd, Villagatan.
Redaktör Sven B. Jönsson. Tel. 150.

EN SLITSTARK

Sportkostym

i beige, homespun, kan Ni få för endast 110:— kr. hos

LINDBERGS
MARKARYD

MARKARYDS BIO
Lördag och söndag kl. 8 em.
DET VAR EN GÅNG EN SJÖMAN
med Bengt Logardt och Sonja Stjernquist.
Barnförbjuden.

Sunnerbo häradsrätt

För omfattande stölder

av kopparplåt, kabel och ett par stora kopparkittlar hade landsfiskalen i Markaryds distrikt åtalat häktade diversearb. Sture Glad från Markaryd o. en skrothandlare från Rebbelberga. Den senare var uppköpare för en skrotaffär i laholmstrakten och med arbetsgivarens lastbil for han omkring och köpte upp lump och skrot. Så hade han slagit sig ihop med Glad som var arbetslös och ett par bröder från Östra Ljungby-trakten i Skåne. Kvartetten gav sig ut på en biltur och i Edenberga stal de båda bröderna två stora kopparkittlar som stod ute. Dessa såldes sedan till skrothandlaren i Laholm för 40 kr. som delades lika mellan de fyra tjuvarna. På natten stannade de vid en transformatorstation i Källna, där Glad och bröderna bröt upp dörren och stal nio eller tio rullar koppartråd som vägde 447 kg och var värd 2.424 kr. De for så till skrothandlaren i Laholm men denne slog ifrån sig med bägge händerna och nekade köpa partiet. Kvartetten for då upp mot Hallandsåsen, där de gömde koppartråden under en gran.

Nästa kupp förövade Glad och skrothandlaren. Den 13 febr. i år åkte de i lastbilen till Timsfors där Glad på natten hos Lagam AB i en magasinsbyggnad hittade ett parti jordkabel med massiv kopparkärna. Han tog en tung bit och bar ut. Så hämtade han kamraten men under tiden hade polisen varskotts. Fjärdingsman Lundin kom, satte lastbilens tändning ur funktion och gömde sig i närheten. Nätjuvarna tagit sex tunga stycken jordkabel, värd 579 kr, lastade de dem på bilen, lossade bromsarna och bilen rullade nerför backen. Men sedan kom de ej längre. I stället kom fjärdingsman Lundin och förklarade dem anhållna.

Båda svarade erkände men Glad ville skylla det skedda på att han råkat i dåligt sällskap och att spriten verkat så på honom att han ej vetat vad han gjort.

Häradsrätten dömde Glad för grov stöld, stöld och medverkan till stöld till fem mån. straffarbete. Skrothandlaren sakerförklarades för stöld samt medverkan till stöld och grov stöld. Han fick anstånd med straffets ådömande under en prövotid av tre år under vilken tid han ålades undergå behandling på alkoholistanstalt. Han förpliktades omedelbart på fri fot .Båda skall solidariskt utge ersättning till ägarna av kopparkittlarna med 50 kr. pr st. samt ersätta åverkan å koppartråden med 50 kr.

Markaryd—Strömsnäsbruk i fotbollspremiär.

På söndag startar MIF fotbollssäsongen och som gäster har man Strömsnäsbruks IF som i söndags spelade mot Ljungby IF Strömsnäsbruk förlorade mot Ljungby och vill således taga revanschen på MIF. Huruvida detta skall lyckas eller ej återstår att se.

MIF har ännu inte tagit ut sitt lag och man kommer att använda sig av 15-talet spelare Bland dessa märkes framför allt lagets tränare Nisse Karlsson Som bekant har han tidigare spelat med i Alets representationslag. Ett annat nyförvärv är Hasse Blomqvist som 1950 blev svensk juniormästare genom sitt deltagande i Sleipners segerrika lag och det tredje nyförvärvet är Arne Öhrn som har lämnat Timsfors IF. Matchen börjar kl. 2 em. och den spelas på träningsplanen vid Folkhögskolan.

Predikoturer

för predikant O. Lunnergård, mars 1952: den 17 i Gällarebäcke hos Johan Svensson kl. 18; den 18 i Fägerhult hos Oskar Axelsson kl. 18; den 19 i Tånneryd hos Oskar Malm kl. 18; den 20 i Lösen hos Alfr. Gunnarsson kl. 18; den 21 i Bergshult hos Johan Svensson kl. 19.30 den 22 i Ryd hos Nils Svensson kl. 19; den 23 i Sjöaryd hos Josua Pettersson kl. 15.

Älgskadefonden.
Domänstyrelsen föreslår km:t att ur älgskaderegleringsfonden tilldela Kronobergs läns älgskadefond 9.200:— kr.

Folkets Park, Markaryd.
Söndagens dansmusik utföres av Almkvists pop. orkester.

Markaryds Bio
spelar på lördag och söndag "Det var en gång en sjöman" med Bengt Logardt, Elof Ahrle och Sonja Stjernquist i huvudrollerna. Ett humörfriskt äventyrsspex med åtskilliga kvicka vändningar och slapstickpoänger i Logardts-Rybrandts manus. Filmen är barnförbjuden.

PREDIKOTURER

Markaryd 11.00 hgm. k. Lindstam. Kyrkbuss från Timsfors över Markaryd.
N. Århults skola 16.00 passionspred. p. Bengt Andersson.

Hishult

Hishults norra jaktvårdsområde hade i går årsmöte under lantbrukare Hugo Johanssons ordförandeskap. Till styrelse valdes: Hugo Johansson, Stubbhult, ordf., Alex Brantig, Högaryd, Gunnar Johansson, Kornhult, Georg Andersson, N:a Össjö, och Arthur Nilsson, Kornhult. Revisorer: Karl Nilsson, Kornhult, och Viktor Persson, Örkelljunga. Till ombud i länsförbundets möte valdes Gunnar Isaksson, Stubbhult. Skottpengar bestämdes till : 10 kr. för gammal räv, 5 kr. kr. för ung samt 3 kr. för hök. Beslöts utlägga fosforägg inom jaktvårdsområdet under april månad. Vidare beslöts att medlemmar som ej redovisat jaktgäst före den 1 febr. få ej jaktbevis för kommande säsong. Jakträttsbevisen kosta 2 kr. som förut, 2 kr. pr dag för jaktgäst och årsbevis 6 kr.

Till ombud vid Jaktvårdens Dag i Falkenberg valdes Gunnar Isaksson, Stubbhult, med Arvid Mellberg som suppl.

Två klappjakter skall anordnas 1953, en mellan jul och nyår och en i februari.

Efter mötet visade major Modigh ett par vackra jaktvårdsfilmer samt gav instruktiva råd och lämnade en del upplysningar om jakt. Sålunda omtalade han att minsta areal för stövarejakt är 150 tunnland sammanhängande mark. För de, som jagar allt för hårt så att villebrådet utrotas kan jakträttsbevis dragas in. Vidare omtalade han att böterna äro högre nu om man inte löser jakträttsbevisen.

Sieverts orkester
från Göteborg med vocalisten Siv Badne gästar Hishult om söndag och bjuder på trevlig underhållning och dans. Se annons.

Ränneslöv

En kurs i vävning,
som pågått i fem veckor i godtemplarlokalen i Edenberga, avslutades i går. Till avslutningen infann sig många intresserade vilka vederbörligen beundrade de vackra och präktiga saker, som eleverna förfärdigat under ledning av vävlärarinnan fröken Anne-Marie Gustavson.

Kaffe serverades vid avslutningen, och senare hade lärarinna och elever ett samkväm. — Kursen har anordnats av Ränneslövs yrkesskola.

Karup

Hasslövs SLKF-avd.
hade i förrgår månadsmöte hos fru Gunborg O tosson, Hasslöv, under ordf.-skap av fru Maria Påhlsson. Beslöts att avd. skulle i samband med nästa möte 6 april anordna en Hemmets Dag i bygdegården. Styrelsen fick i uppdrag att vidtaga de arrangemang, som erfordras för dagens anordnande.

Mötet, som var välbesökt avslutades med kaffebjudning av värdinnan, för vilket ordf. frambar avdelningens tack.

ANNARS VAR DET RÄTT

Han var sina tidningskollegers skräck med sina anekdoter men härom dagen blev han nedtryckt ordentligt.

— Har du hört historien om fakiren i Bombay, som vann 25.000 pund? började han.

— Naturligtvis, sa en av de uttröttade, men det var bara det att det inte var en fakir utan en häst och så hände det inte i Bombay utan i London och summan var inte 25.000 pund utan fem shilling . . .

Och sedan var det tyst ett slag.

Svensk handbollstränare till Bayern

Det bayerska handbollsförbundet hoppas att under en viss tid få en svensk tränare, som skall ge bayrarna en insyn i svenskarnas skickliga taktik. Det svenska förbundet lär ha föreslagit Stig Björnung, som i efterkrigstid redan flera gånger besökt Tyskland.

Hollands landslag träningsspelade

ROTTERDAM

Inför 55,000 åskådare spelade Hollands landslag mot det engelska proffslaget 2—2. Kritiken var rätt sur över de holländska spelarnas bedrifter, som visade, att spelarflykten har satt djupa spår i landslagsspe- ... der

///

Det passar ju bra att sluta med en SM-seger, om jag nu lägger upp, sade Martin Lundström. Liksom Mora-Nisse funderar jag allvarligt på att dra mig tillbaka efter den här säsongen, men saken blir väl inte riktigt avgjord förrän i höst. Det beror på, hur man känner sig då.

— Det var roligt att vinna den tredje titeln, men något av mina allra bästa lopp gjorde jag inte. Jag var minst en minut snabbare på 15 km. under min bästa säsong 1948. Täpps mellantider gav lite vägledning, men om Per Erik Larsson fick jag rätt osäkra uppgifter.

— Banan passade mig bra men jag hade litet bakhalt på sista biten och blåsten drev igen spåret på de öppna ställena. Likadant var det för oss allihop, så startnumren spelade nog ingen större roll.

///

Utom tre individuella mästertecken för segrarna på 15 km. och 30 km. 1948 samt 15 km. i år har Martin Lundström tre stafett-SM på sin meritlista. IFK Umeå vann stafetten tre år i svit 1946, 1947 och 1948, då umeålöparen stod på toppen. Han var också med om att bärga stafettguldet 1948 och tillhörde stafettlaget, som vann VM 1950. Lundström har då och då haft krångel med sina luftrör men för den här vintern har han kunnat träna ungefär som vanligt. Insatsen i stafetten varslade om, att umeåfavoriten skulle bli farlig i sprinterloppet.

///

När priserna för 15 km. delades ut på torsdagskvällen vid den traditionella kamratmiddagen, kunde Martin Lundström hämta en sekretär, en teckning och en hedersplakett i guld plus mästerskapstecknet och Skidförbundets silverplakett. Utom plaketterna fick Enar Josefsson en tavla av konstnären Folke Ricklund

Hård sekundstrid i JSM på skidor

UMEÅ (TT).
Västerbotten lade beslag på den första SM-titeln för juniorer i vinterspelen genom Sture Grahn, Kristineberg, som tack vare sin spurt vann på 31,43 efter en mycket hård strid om sekunderna. Det var även i övrigt en lyckad dag för Västerbotten, då tvåan och trean också tillhörde klubbar inom distriktet. Fredrikapojken Paulus Baer var endast fem sekunder efter segraren, och trean Stig Gunnarsson, Umeå, skilde sedan ytterligare sju sekunder.

Resultat: 1) Sture Grahn, Kristineberg, 31,43, 2) Paulus Baer, Fredrika, 31,48, 3) Stig Gunnarsson, Umeå, 31,55, 4) John Lundström, Arjeplog, 32,09,2, 5) L. Arctaedius, Rundvik, 32,20, 6) David Andersson, Lycksele, 32,25.

Laholms IF.
Fotbollspelarna samlas i kväll kl. 18 vid skolan för träning. Mangrant.
A-laget har match söndag.

Skogaby Bollklubb.
Träning i kväll kl. 18.

Veinge IF.
Samtliga fotbollspelare tränar i kväll kl. 19. Bastu efter.

ENGELSKT GEMYT

Så var det prov på engelskt trafikgemyt:

En kvinnlig passagerare på bussen ängslas för att hon inte skall komma av vid rätt hållplats puffar på konduktören med sitt paraply och frågar ivrigt: "Är det här National Provincial Bank?"

"Nej, frun lilla", svarade konduktören, "detta är min mage".

AMERIKANSK REKLAM

En bokförläggare i New York hade försett en bibelupplaga med ett vackert kolorerat skyddsomslag, som visade en scen ur filmen "David och Batseba". Tvärs över boken stod med stora bokstäver:

— Har ni sett filmen — läs nu boken till den!

Mul- och klövsjukan stoppad "Värderingskostnad" 18 milj.

Är mul- och klövsjukeepizootin över för den här gången och kan man med någorlunda visshet påstå att ett återuppblossande just nu inte behöver befaras? Och dessutom: hur mycket har nedslaktningen kostat i reda pengar?

— Allting tyder på, säger veterinärrådet A. Alegren, att vi nu lyckats slå ned farsoten. Hundraprocentigt säker på den saken kan man ju inte vara, men alla tecken pekar därpå. De slutliga kostnaderna för epizootin kan emellertid ännu inte fixeras. Värderingssumman är uppe i omkring 18 milj. kr.

Denna gång har farsoten hemsökt följande län, nämligen Malmöhus, Kristianstads, Blekinge, Hallands, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs, Kalmar, Kronobergs, Jönköpings, Skaraborgs, Örebro, Värmlands, Östergötlands och Stockholms län.

Från de nämnda 18 miljonerna (värderingssumman alltså) skall dras den återbäring som vi, d. v. s. veterinärstyrelsen och därmed staten, kommer att erhålla för alla friska djur, som gått till konsumtion. Denna återbäring kommer från slakterierna. Den torde komma att uppgå till cirka 9 milj. kr, sålunda hälften av värderingssumman. Till dessa 9 milj. åter får läggas vaccinkostnader, veterinärkostnader, ersättning för avstängd arbetsförtjänst, grävningskostnader, betalning för desinfektionsmedel o. s. v.

— Får man anse mul- och klövsjukan särskilt "dyr" denna gång eller är de aktuella 9 miljonerna att betrakta som ett någorlunda rimligt pris?

— På den frågan skulle jag vilja svara med en hänvisning till tidigare kostnader i samband med denna farsot. 1938—40 års epizooti torde ha kostat landet omkring 22 milj. kr. Under den epizooti, som härjade åren 1924—26, torde kostnaderna ha rört sig om ungefär 25 milj. Det finns sålunda, med hänsyn till nuvarande penningvärde, skäl för påståendet att vi den här gången sluppit lindrigt undan.

Lärare sparkade ihjäl hustrun i barnens närvaro

WIEN. (TT — Reuter)
Läroverkskläraren Julius Höchlinger dömdes i går kväll till åtta års straffarbete för att ha sparkat sin hustru till döds i sina barns närvaro.

De två barnen, **en elvaårig** pojke och en tolvårig **flicka,** vittnade mot fadern. De talade om att han en kväll kom hem höggradigt berusad och blev så ursinnig då hans hustru grälade på honom att han slog henne till marken och sparkade henne. Hon fördes till sjukhus men avled nästa dag av skadorna.

Vid den psykiatriska undersökningen konstaterades det att mannen led av personlighetsklyvning. Han uppträdde i vanliga fall ytterst sansat men kunde under rusets inflytande ge utlopp åt brutala instinkter.

Solomonsprojekt: Turpin och Cockell

LONDON

På sin jakt efter tilldragande matcher har Jack Solomons kommit på ett intressant projekt: Randolph Turpin, hårt slående mellanviktare, skall möta Don Cockell, hårt slående lätt tungviktare. Matchen skulle naturligtvis bli en attraktion, men de engelska tidningarna varnar för den. En av de båda boxarna skulle bli sönderslagen och man förstår inte, varför Solomons vill upprepa ett experiment som aldrig kan sluta bra. När Solomons hetsade Freddie Mills och Woodcock mot varandra, slutade det med att båda boxarna förstördes, och ett liknande resultat vore tänkbart även nu.

SVENSKA KUNGAPARETS BESÖK I OSLO. Under tisdagen var kungaparet på besök i Oslo rådhus, där de visades runt av stadsfullmäktiges ordförande i Oslo, Brynjulf Bull. Kung Gustaf Adolf ses här tillsammans med Bull på rådhustrappan.

Landsbygdens kvinnobrist klaras inte genom import

Kvinnobristen på svensk landsbygd gör sig allt starkare gällande. Ett uttryck har i dessa dagar präglats, vilket ganska väl torde täcka en trist och bister verklighet, nämligen detta: "Männen hungrar efter kvinnor." Hur åstadkomma en rättelse i den disproportion mellan könen, som hunnit uppstå? Förslag har framställts om en formlig import av kvinnor från Västtyskland, där situationen är den rakt motsatta mot i Sverige. Vad har en befolkningsstatistiker att säga i detta sammanhang? Professor Sten Wahlund gör följande kommentar:

Enbart en import räddar inte vår situation. Man kan fråga sig: hur stor skulle den i så fall behöva bli? Även om det skulle vara möjligt att låta t. o. m. mycket stora utländska kvinnoskaror smälta in i det svenska samhället och detta kunde ske utan större friktioner, så komme ändå en rad problem att anmäla sig, vilka vi inte kommer undan. Sysselsättningsfrågorna t. ex. Det är ju inte gärna tänkbart att bara i äktenskapssyfte starta en dylik massimmigration.

Västtyskland har nämnts såsom lämplig "utskeppningsort." Men hur ser de västtyska myndigheterna på en sådan här export? Det är också en fråga, som tarvar begrundan! Som bekant behöver vi både manlig och kvinnlig arbetskraft här i landet, och för den delen inte bara på landsbygden utan även i städerna. En betydande arbetskraftsimport har ju också ägt rum — som kommit städerna tillgodo, d. v. s. storindustrierna. Man skulle kunna påstå att den arbetskraft, som utifrån tillförts oss under senare år, kommit att ytterligare förrycka proportionerna mellan könen på vår landsbygd, d. v. s. sin mån bidraget till att skärpa det redan förut bekymmersamma läget. Hur komma ur detta dilemma?

Undersök "hur det ser ut" på svensk landsbygd!

Jag tror sålunda inte att enbart en kvinnoimport löser svårigheterna. Vi får nog ta oss en funderare ur svensk landsbygd ter sig för dem, som där bygger och bor — ller borde bygga och bi. Flykten ärifrån fortgår, och speciellt är det alltså kvinnorna, som ger sig väg. Men hur skulle det vara om i försöker göra landsbygden och tillvaron där dräglig för den svenska kvinnan? Jag tror inte att vi med fog kan påstå att vi därutnnan gjort så särskilt mycket. Jordbrukets lönsamhet håller i viss mån på att förbättras, det är sant, men detta räcker inte.

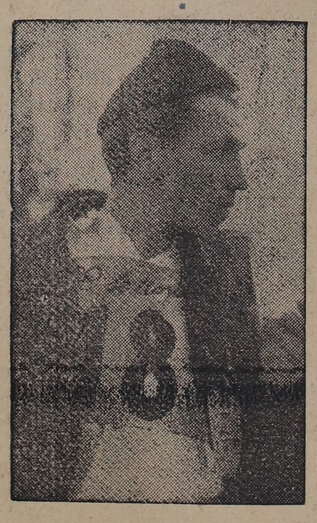
En möjlighet att komma tillrätta med kvinnoflykten från landsbygden tror jag ligger i att vi försöker åstadkomma en spridning dit av sådana industrier,som framför allt behöver kvinnor. Här tycks mig föreligga en framkomlig väg. Överhuvudtaget torde gälla att vi försöker göra landsbygden så "attraktiv" som möjligt. Arbetsförenkling i hemmen för lantbrukarhustrurna är en sak, som inte får glömmas. Och så som sagt en väl planlagd industriell planering, som tar hänsyn till behovet av just kvinnoplaceringen. Skall en "industriförflyttning" äga rum så må likväl ihågkommas att det inte bli fråga om storindustri.

Se till att flickorna trivs på landet!

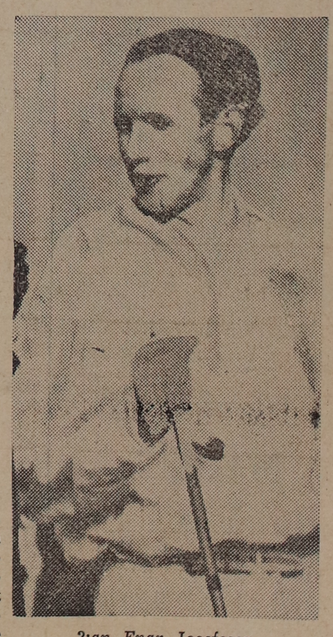
Men inte ens med dylika åtgärder löser man hela problemet. Orsaken till att det nu finns så få kvinnor på landsbygden är inte bara den att friarvägen blir lång för de unga männen. De kan — eller borde kunna — få en flicka från sta'n, om bara landsbygden vore sådan att flickorna trivdes där!

IDROTTSNYTT

Lundström gjorde fin avslutning vann 15 km. före Enar Josefsson

1:an Martin Lindström.

2:an Enar Josefsson.

UMEÅ (TT:s utsände)

Med en sekund till godo tog Martin Lundström sin tredje SM-titel genom att vinna torsdagens tävling på 15 km. Tremilsmästaren Enar Josefsson fick åter finna sig i att spela tvåans roll — som så många gånger förr med snudd på segern. Per Erik Larsson, som respektlöst och optimistiskt gick till storms mot det äldre gardet, fick tredjeplaceringen som belöning för sitt hemhjärtade försök.

Västerbotten och Dalarna satte sin prägel på sprinterloppet, men även Kalix-Andersson, Likenäs-Olsson och Östersunds oförbrännerlige Täpp svarade för att det blev heta strider i toppen. Lundström ledde vid 8,5 km. med tre sekunder före Per Erik Larsson, som låg tio sekunder före Josefsson, men på sista kilometerna åkte skellefteålöparen en halv minut fortare än moralöftet.

Duellen mellan Mora och Umeå blossade upp på nytt, till publikens hörbara förtjusning, och som motvikt till den individuella umeåtriumfen tog Mora hem lagmästerskapet — med endast sex sekunders marginal till värdklubben! Liksom på tremilen gjorde bröderna Larsson en mycket god insats, den här gången med den yngre Per Erik som loppets stora överraskning. Även i övrigt höll sig ungdomarna väl framme. Sigurd Andersson och Arthur Olsson hedrade sig med fjärde och femte platserna i den hårda konkurrensen, och Holmsunds Sander Nilsson visade än en gång framfötterna genom att bli sexa. Allan Adolfsson marscherade också raskt framåt.

Resultat: 1) Martin Lundström, Umeå, 59,01, 2) Enar Josefsson, Skellefteå, 59,02, 3) Per Erik Larsson, Mora, 59,22, 4) Sigurd Andersson, Kalix, 59,34, 5) Arthur Olsson, Likenäs, 59,58, 6) Sander Nilsson, Holmsund, 1,00,13, 7) Nisse Täpp, Östersund, 1,00,17, 8) Gunnar Larsson, Mora, 1,00,28, 9) Allan Adolfsson, Umeå, 1,00,33, 10) Ivar Westerlund, Arvidsjaur, 1,00,34.

Lagtävlingen: 1) IFK Mora (P. E. Larsson, Gunnar Larsson och Anders Törnkvist) 3,00,17, 2) IFK Umeå, lag 1 (Martin Lundström, Allan Adolfsson och Harald Eriksson) 3,00,23, 3) Skellefteå SK (Enar Josefsson, Åke Lundberg, Sten Bergkvist) 3,02,08, 4) Östersunds SK 3,04,17, 5) Brännans IF 3,05,11.

Kring skid-SM

När Nisse Karlsson i fjol gjorde SM-historiens snabbaste 15-kmlopp, hade han tiden 51,43 och åkte alltså på den lätta banan i Söderhamn drygt sju minuter fortare än Martin Lundström nu. Banorna i terrängen sydväst om Umeå kan emellertid närmast jämföras med de svarta stråken i Örnsköldsvik, där Nisse Karlsson behövde 59,36 för 15 km. Den gången Gunnar Östberg gjorde sensation genom att vinna i Härnösand 1949, åkte han på 57,26.

///

Fjolårets etta och tvåa på 15 km — Nisse Karlsson och Gunnar Eriksson — var inte med i år, och trean Karl Erik Åström har tydligen haft svårt att återvinna världsmästarformen den här säsongen. Han fick nöja sig med 21:a plats.

Laholms Tidning är alltid främst med lokala nyheter

I väntan på våren

Den gode vetenskapsmannen Herman Helmholtz har räknat ut att vår sol om 17 miljoner år kommer att vara utbrunnen och slocknad; men stundom under november, december, januari och februari kan man frestas tro att dess tillvaro redan är ändad, ty det kan gå dagar och veckor då den icke visar sig. Dock, så snart vintersolståndet har hunnits, börjar vi räkna hur snart dagen har längt sig, en minut, två minuter, tre o. s. v. Hoppet hos oss om ljusare tider är tänt, och vi börjar drömma om vår och om sommar, ljus och fågelsång. Visserligen är ett vitt snötäcke över stad och land mycket vackert men här på västkusten blir det ju vanligen av kort varaktighet och i städerna kommenderar polisen fastighetsägarna till att genast köra bort snön.

Klimatet tyckes ha jämnat ut sig de senaste årtiondena. Det är ingen riktig vinter och ingen riktig sommar nu för tiden. Före och en del år efter sekelskiftet var det ett eller flera slädpartier i varje kommun, att ung domen skulle ha sitt, var en klar sak, men sign. minnes också att medelålders lantbrukare med sin "äkta bättre hälft" ock så ställde till med ett slädparti. Det låg feststämning över deltagare och bygden, där ett sådant tåg drog fram. Somliga hade blott en eller två bjällror på hästen, men det fanns också de som hade skaffat en hel bjällerkrans omkring hästens hals. Bjällrorna i en sådan krans voro av olika storlek och ljudet blev till följe härav olika. De som hade slädnät tilldrog sig särskild uppmärksamhet, när tåget drog fram genom byarna. Skjutsarnas antal uppgick vanligen till tio och femton åk, och på det i täten satt spelmannen, antingen en sådan som trakterade en fiol eller ett dragspel. När rundturen var gjord, samlades deltagarna i någon av gårdarna till kaffedrickning, dans, sång och lekar.

Nåja, det var icke alla dagar som det var slädparti, präktigt slädföre, strålande vintersol över ett landskap helt i vitt. Det kom också kulna, mulna o. dimmodagar då träden tycktes stå och gråta, ty dess grenar voro fullbesatta med vattendroppar. Sådana dagar hör man ibland, att de gör vissa äldre personer tungsinta och vid misshumör, men de borde minnas det tyska ordspråket: "Muth veloren, alles veloren! Da War es besser nicht geboren." (Är modet förlorat då är allt förlorat, då var det bättre att icke vara född.) Det är nog icke försynens mening att vi skola få allt som vi själva önskar, icke heller vad väderleken beträffar. Vi hade kanske gått och haft förhoppning om en tidig vår och så blir det i stället ibland en sen sådan. Glädje och sorg skall växla i hjärtats högsal liksom ebb och flod vid kusterna av de stora haven. Tag lärdom av moder jord. Den tar tålmodigt emot "regn och snö, frost och tö." Tålamod är släkt med visdom, ja kanske visdomen själv.

Vintern blir i allmänhet lite styvmoderligt behandlad av våra skalder; vännen Edberg inte undantagen som sjunger så här:

Så ofta hörs våren prisas
för nyvaknad livskraft och hopp
och soliga dagar man njuter
i sommarens hastiga lopp;
men hösten dock synes mig bättre,
den lovar ej mera, men ger;
då bärgar man skörden i ladan
och trygg emot vinternatt ser.

Men, min vän, du glömmer att
giva vintern också ditt pris,
då på stålskodd fot vi fara, över
glimmande insjöns ins,
och då skidan ljudlöst slinter
över slätter, dalar och berg.
och giver åt dina kinder hälsans
rödlätta färg.

Karlfeldt sjunger:

Intet är som väntans tider,
ingen maj en dager sprider
som den klarnande april

I hoppet på den ljuvliga våren njuter vi kanske ibland mer innan den kommer än när den väl är över oss.

Vid månadsskiftet januari—februari har dagarna redan längt sig 1½ timma och när vi glider in i mars är dagarna ungefär 3½ timma längre än de var vid årsskiftet. Redan i början av februari bör vi tänka på våra sommargäster flyttfåglarna. Lärkan klarar själv sitt bobygge, men stararnas holkar bör rengöras och kanske kompletteras med en ny holk, bygger svalorna på gaveln på ditt hus utvändigt är de nog tacksamma för en liten konsol som deras bo kan vila på, ärlan klarar sig också själv, men det finns en hel del andra småfåglar som också med tacksamhet tar emot en liten holk och som till gengäld plockar bort skadeinsekter från fruktträden. Och nu medan vi ännu har kvar de härliga kvällarna i en varm stuga kanske skulle vi liksom i gamla tider friska upp oss med några historier från äldre och yngre datum.

En engelsman hade läst i sin tidning om att folket i Bulgarien blir ovanligt gamla tack vare att de konsumerar så mycket yoghurt — mjölk som beredes på ett särskilt sätt kallas som bekant så. Han begav sig därför till en gård i Bulgarien där det skulle finnas landets äldste. Framkommen träffar han en man på gårdsplanen och frågar om det är han som har den höga åldern. Nej, blev svaret det får ni tala med far om. Var skall jag träffa honom? frågade så engelsmannen. Svaret blev: far han är ute på vägen och lär farfar åka cykel.

För
Laholms Tidning
av
Joël Paulson

Detta var i början av sista världskriget och engelsmännen visste inte med säkerhet vilken politisk åsikt bulgarerna hade, varför vår man från Great Britain passade på att fråga om folket i Bulgarien höll med engelsmännen eller tyskarna? Vi håller inte med någondera parten, vi är strängt neutrala, blev svaret. Ja, men då ni hör i radio att en tysk undervattensbåt har sänkt ett engelskt slagskepp vad tänker ni då? Jo kom svaret, då tänker vi förstås det var bra gjort.

Det är en egendomlighet med historier ty den ena föder den andra. Jag kommer härvid att tänka på svensken, dansken och norrmannen som i somras reste till Paris. De kom i samtal och trivdes bra tillsammans. Svensken som ju har ord om sig att vara "Nordens fransman" sade belevat till dansken att om han inte vore svensk så skulle han vilja vara dansk, denne kvitterade med att vända på orden sålunda att om han inte vore dansk så skulle han vilja vara svensk. Som norrmannen satt och såg frånvarande ut frågade svensken honom vad han satt och tänkte på? Jo, kom svaret: Jag tänker på att om jag icke var norrman, så skulle jag skämmas.

I Kinds härad av Västergötland fanns det för en del år tillbaka en komminister som hade lagt sig till med helskägg. Detta misshagade församlingsborna i hög grad, ty de hade alltid varit vana vid att deras präster varit slätrakade. Kyrkovärden fick därför i uppdrag att vid lämpligt tillfälle framhålla detta för komministern. Tillfället kom och komministerns svar blev att han inte ansåg någon orätt i att bära skägg, ty på bibliska bilder syntes både Jesus och hans lärjungar bära skägg. Ja, svarade kyrkovärden, "men de ä väl för skråen skillnad på folk."

När Churchill i England strax innan han blev landets statsminister höll ett av sina valtal, var det någon bland hans åhörare som kastade en större kålrot mot honom. Den träffade emellertid inte utan föll ned vid hans fötter. C. tog upp den, beskådade den och sa: Jag ser att det är någon av mina motståndare som tappat huvudet. Jag skall ta vara på det så han kan återfå det hos mig.

På sin tid när Churchill, Roosevelt och Stalin möttes där nere på Krim vid Svarta havet, så kunde de ju inte orka med att prata politik hela tiden, utan Stalin föreslog att de skulle gå ned till stranden och försöka sin fiskelycka. Churchill och Roosevelt drog upp den ene abborren efter den andre, men Stalin fick inte ett napp. När denne förundrade sig häröver, sa Churchill: Du förstår broder Stalin att när abborrarna ser dina stora mustascher så vågar de inte öppna mun, ty de är rädda du skickar dem till Bajkalsjön i Sibirien.

Det var på den tiden när man byggde billigt. Emanuel på Orrabacken bodde i en gammal fallfärdig kåk. Så en gång när han var i staden gick han in till en försäkringsman och brandförsäkra den för tiotusen kronor. Efter en tid en natt då det var strängt åskväder brann kåken ned. När så försäkringssumman skulle utbetalas, fick han från försäkringsbolaget det beskedet att då byggnaden var så gammal och dålig kunde han inte få mer än 5,000 kr i ersättning och om han inte var nöjd med det så skulle bolaget själv bygga upp en ny stuga till honom. Ja, det var ju intet annat att göra än taga emot det erbjudna beloppet. Ett par år härefter fick han besök av en man som ville att Emanuel skulle livförsäkra hustrun, men då sa han: nej tack; nu känner jag era metoder. Om jag livförsäkrar min hustru för 10,000 kr och hon dör så säger ni att hon var gammal och skröplig och icke värd mer än hälften; vill jag inte ta det skaffar bolaget mig en ny hustru; nä kom inte till mig och tala om försäkringar.

Den nye kyrkoherden gick en dag och hälsade på den gamle ringaren samt frågade bland annat hur gammal han var. Ja, kom svaret, det kan kyrkoherden själv se efter i kyrkoböckerna, men under min tid som ringare här i "sockna" har jag ringt för fem kyrkoherdar och jag får väl hålla på i min tjänst så halvdussinet blir fullt

Den gamla tidens folk kunde icke förgylla sina ord utan sade som de tänkte. Det kunde däremot professor X som vid en bröllopsmiddag höll följande tal. När man ser den unga brudens betagande charm så undrar man var hon fått den ifrån, den kan inte vara från hennes far och inte heller från hennes mor. — Gästerna satt som förstenade över ett sådant tal, — men så kom från professorn det förlösande ordet: Nej för far och mor har sin förtrollande charm kvar.

Ja, så var det mannen som skänkte allt vad han ägde till staten för att slippa vidare skattebekymmer, men det gick inte så lätt som han tänkt sig. Det dröjde inte länge förr än staten krävde honom på gåvoskatt.

På BIO

CENTRUM: Alice i underlandet.

Walt Disney är en mästare att trolla med pensel och färger, det är en rak som är säker. Och med sin version av alla anglosachsiska barns favoritsaga, Alice i underlandet, har han skapat ännu en film, som med all säkerhet kommer att bli lika populär som sina föregångare. Premiärpubliken på Centrum i går följde med andlös spänning Alices äventyr i det märkliga landet, där ingenting är trist och vardagligt, där man inte firar en födelsedag om året utan 364 ofödelsedagar, där djuren går klädda i väst och rock, där blommorna kan tala och en hästfluga är en riktig liten häst med vingar. Alla dessa fantastiska saker har naturligtvis varit rikliga inspirationskällor för Disney och han har också skapat en färgstark och medryckande film, som inte bara barnen måste beundra.

I sin unika natur- och djurlivsserie lanserar Disney ännu en utomordentlig kortfilm som förspel. I vår Herres Hage, där man får en helt enkelt fantastisk bild av djurens liv och deras grymma kamp på liv och död, allt upptaget i en autentisk miljö. Frågan är om inte förspelet ändå var föreställningens clou.

Axon.

I blickpunkten

BESTÄMT AVSTÅND FRÅN HERR HJALMARSSONS Bornholmstur tar högerns huvudorgan Svenska Dagbladet (h) som i förbigående påpekar att Bornholms betydelse som flygbas vid ett angrepp på Skåne överbetonats:

Slutsatsen blir alltså den att därest underhandlingar om militärpolitiska frågor, även av begränsad räckvidd, skulle upptas av Sverige, det icke lär kunna undvikas, att dessa underhandlingar i första instans måste ske med Atlantpaktsbefälhavaren amiral Brind i Oslo, eventuellt för vidare befordran till general Eisen hower. Det är därför på sitt sätt följdriktigt när man på något håll icke ryggar tillbaka för tanken att Sverige i Bornholmsfrågan skulle direkt vända sig till general Eisenhower. Om vederbörande därvid föreställer sig att Sverige på samma gång skulle fasthålla vid den alliansfria utrikeskurs, varom enighet i huvudsak råder inom hela vårt folk, kan en sådan logik icke kallas annat än halsbrytande.

Folkpartiets huvudorgan, Dagens Nyheter, ilar däremot raskt högerledaren till undsättning i en ridå av gläpord:

Hur besynnerliga resultat som kan nås på den vägen visar Svenska Dagbladets gårdagsledare om Bornholmsfrågan. Tidningen söker förringa Bornholms militära betydelse genom att med stort eftertryck meddela att man kan flyga till Skåne även från Rügen ;att denna tankegång ändå är litet för enkel tycks emellertid efter någon stund ha slagit artikelförfattaren, och plötsligt förklaras det vara "uppenbart att Sverige har intresse av att Bornholm försvaras". Men det av hr Hjalmarsson ställda förslaget om ett svenskt-danskt meningsutbyte rörande Bornholms försvar vill tidningen ändå inte gå med på. Ty Danmark tillhör Atlantpakten. Vill man förhandla i saken, måste man i realiteten komma till tals med Atlantorganisationens ledare, alltså med amerikaner. Och då går det inte att fastålla vid vår "alliansfria utrikeskurs". Därmed anses saken vara klar; ordet alliansfri sätter som vanligt sådan skräck i den funderande att han upphör att tänka.

Nog ser det besynnerligt ut när högerledaren försvaras av folkpartiets huvudorgan.

YLLEINDUSTRINS KRIS har hittills medfört att bortåt 1.000 går arbetslösa och 3.400 deltidsanställda — mest kvinnor — fått sluta, om man får tro arbetsmarknadsstyrelsen. Det är ingen vacker bild i en tid av arbetskraftsbrist på de flesta andra områden, skriver Arbetarbladet. Textilkrisen drar fram över hela Västeuropa. Ännu större permitteringar fruktas. Försvaret ämnar lägga ut beställningar för 50 miljoner kr. Det kan bli åtminstone en tillfällig hjälp:

Staten varken kan eller bör rycka in med en vitaminspruta var gång en avmattning inträder på ett område — allra minst när det gäller att allmänt sänka den överfulla sysselsättningens febrerkurva. Men att låta tusentals människor gå helt eller delvis utan arbete när samtidigt staten behöver yllevaror vore ingen förnuftig politik.

Den statliga beställningen bör dock inte hindra att man på allvar börjar granska möjligheterna att få bort korttidsarbetet inom textilindustrin. Någon permanent företeelse bör det inte bli. Skoindustrin har erbjudit både varnande och lärorika exempel i det förgångna.

Köpmotståndet ställer nya problem.

Det svenska kungaparet välkomnas hjärtligt vid sitt besök i Oslo av Nationen (bondep.):

Det er første gang det svenske kongepar gjester Norge etter sin tronbestigelse. Like vel kommer de ikke som fremmede, for de er nære slektinger av vårt eget kongehus. Den svenske konge var dessuten i sin ungdom også vår prins, og unionsbruddet gjorde intet skår i den personlige sympati han ved sin rettfremme ferd allerede hadde skapt seg også her os oss. Den har tvert imot økt med årene og den økte ikke minst i de onde år da vi trengte alle de venner vi hadde, og da vi alle var klar over at den svenske kronprins og hans gemalinne var blant de mest trofaste.

Derfor er det ikke bare Oslos befolkning som i dag ønsker Sveriges konge og dronning et hjertelig velkommen hit. Bak dette velkommen står hele det norske folk.

Tomma löften

Två små fåglar var på flykt. Den ene av dem var så skinande fet och den andre var ruggig och mager. Den sistnämnde säger:

— Hur kommer det sig, att du ser så fin och duktig ut?

Den fete: — Jo, ser du, jag följde med en kamelkaravan genom öknen.

Den magre: — Ja, det kan jag tro. De ä inte underligt då, jag följde med en bilkaravan, å dom puttra, men man kan ju inte leva bara på fagra löften.

Godnatt, kapten!

Vid fältjägarkåren exercerade en sex fots hög härjeådaling. Lille kapten S. skrek:

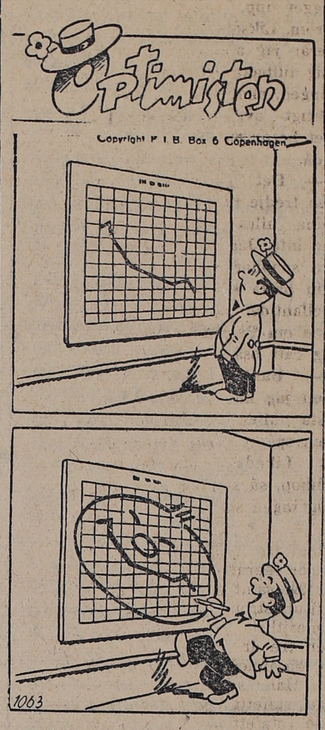
— Håll upp huvudet och se rakt fram, karl!

Med äkta härjeådalisk "omöjlighet" frågade karlen:

— Kapten, måste jag alltid förbli i den ställningen?

— Ja visst, alltid så, blev svaret.

— Då, godnatt kapten, vi ser varandra aldrig åter.

Allt kan bli till ett smil.

Intet soldat

Har ni hört historien om den inbitne militärhataren, som blev inkallad. Exercisen gick jämmerligt och slutligen utropade sergeanten:

— Hör nu han där, vad i fridens namn är han för soldat?

— Jag är ingen soldat, blev svaret. Jag är tvångsförflyttad civilist.

Helgoland tysk färgfilm

Knappt har ön Helgoland återgått i tysk ägo, så planerar tyska Beroline-filmbolaget en underhållningsfilm med Helgoland i medelpunkten. Några av bolagets kameramän har redan varit på ön och provfilmat i färg. Hans Albers får en av huvudrollerna.

Hjärtligt välkommen

När nämndeman W. J. Weaver i Birmingham av domaren blev tillfrågad, vad hans initialer betydde, svarade han:

— Welcome John.

Hans föräldrar hade nämligen fått elva barn, innan han föddes, och de var alla flickor.

♦

— Karlar kan man aldrig lita på Jag sa åt Ludvig att jag aldrig ville se honom mer, och det har jag inte heller gjort.

♦

Och så var det historien om rektor Lövh, som icke var så särdeles omtyckt av eleverna på skolan. Rektorn, vilken bodde på Kommendörsgatan i Stockholm blev uppringd av en elev en mörk höstkväll.

— Är det löv på Kommendörsgatan?

— Ja, de' är de'.

— Nå, sopa bort dom då.

Vetenskapare in i det sista

Den lärde läkaren känner sig inte riktigt kry, varför han konfererar med några kolleger.

— Om jag händelsevis skulle dö, så får ni lova mig att obducera mig. Och glöm då för all del inte att inspektera levern. Jag är rysligt nyfiken på, vad det kan vara för fel med den.

Errol Flynn blir domptör?

Filmskådespelaren Errol Flynn och Patrice Wymor har tackat ja till en inbjudan från maharadjan av Gwalior i Indien. Maharadjan äger en cirkus och kan själv berömma sig av att i sin krafts dagar ha tämjt vilda bestar. Nu har han föreslagit Errol Flynn att pröva sin talang som domptör.

Badterapi på FN-klinik

Fjorton unga kvinnor från tio länder får specialutbildning i behandling av barnförlamning på internationella barnförlamningskliniken, som drives i samverkan med FN:s internationella barnhjälpsfond (UNICEF). Kliniken är inrymd i Raymond-Poincare-sjukhuset i Garches, Frankrike. Eleverna är sjuksköterskor, socialarbetare och fysioterapeuter. Bilden visar sjuksköterskor under en demonstration av hydroterapeutisk behandling. Undervisningen finansieras av franska staten. (Se även artikeln i "Nytt från FN:s arbetsfält" sid. 1.)

MUSK -- den graciöse

Av Eskil Edén

Han är ungefär så stor som en skåprätta — omkring sju centimeter med en lika lång svans — och han är den näpnaste av hela familjen.

Han är en otroligt graciös liten gynnare samt därtill livlig, lekfull och roande samt påminner en aldrig om sin släkting, den stora vidriga husråttan. När man ser honom, glömmer man nämligen helt enkelt bort till vilken ordning inom zoologien han verkligen hör — så trevlig är han.

Pälsen är gulröd, tät, slät, glänsande och mjukhårig. Undersidan är ljusare. Bröst och strupe äro vita, ögontrakten och öronen röda, fötterna röda, tårna vitaktiga och svansens översida röd.

Om vintern får översidan och yttre hälften av svansen en svartaktig anstrykning, enär de nya stickelhåren ha svart spets. Denna nötes emellertid dock snart bort.

Unga djur äro livligt gulröda.

Så där se hasselmöss i allmänhet ut — och det gjorde även Musk, den speciella individ av släktet det här är frågan om.

— — —

Musk var medlem av en liten, tämligen löst sammanhållen koloni av hasselmöss.

De hade alla byggt sig var sitt litet bo i en tät buske, ett riktigt litet varmt och ombonat krypin, mjukt och ganska konstmässigt. Materialet var gräs, blad, mossa, rottrådar och hår. Ja, det var verkligen riktigt nätt och passade som handske till hand för sin lille näpne innevånare.

Hela dagen låg Musk gömd och först efter mörkningen lämnade han samtidigt med sina grannar sin sommarvilla, ty det var just vad det nuvarande boet tjänade till. Längre fram skulle han bygga sig ett nytt för den kommande äktenskapliga samvaron med någon liten hasselmusfröken samt ännu senare därtill en vinterboning med förrådskammare och andra aggremanger.

Just nu skrek emellertid magen efter föda.

Musk hade en ganska varierande diet. Han tyckte om ekollon, hårda frön och frukter men även om bär och trädknoppar. Mest av allt älskade han dock hasselnötter. Nå, de voro inte riktigt mogna än men snart, snart skulle även den ljuvliga tiden med dylika vara inne.

Musk var ett äkta träddjur. Med stor fermitet rörde han sig i allt vad grenverk hette, klättrade, sprang och hoppade. Han tog sig dessutom därvid fram med alldeles otrolig hastighet.

Här och där fann Musk någonting som konvenerade honom — det var ju sommar och därför rikligt med födoämnen nästan var som helst — men lika mycket tycktes han njuta av sina egna smidiga rörelser.

Fram emot morgonen återvände så sällskapet till sin bobuske för att sova över en ny dag.

— — —

Musk hade funnit sin hasselmusfröken, en liten gulröd förtjuserska vid namn Vella.

Den fjärde juli begynte byggandet av bröllopspalatset och framskred med otrolig fart. De små rörliga djuren foro som tättingar i busken.

Det placerades ungefär två alnar från marken, blev klotrunt och hade en yttre diameter av ungefär femton centimeter. Inuti fodrades det med mycket hår. Ingången utgjordes av ett litet hål på sidan.

Här födde sedan Vella fyra blinda, ynkligt små ungar. Dessa växte emellertid mycket fort men skulle dock komma att dia modern en hel månad. Snart nog voro de emellertid kapabla att driva omkring i buskarna och leka. Så småningom lärde Vella dem också hur och vad de skulle äta.

Den sjuttonde september fick hon sin andra kull, nu om fem ungar. Därmed var också fortplantningsbekymren för året slut.

— — —

Årets, ur Musks och Vellas, ja, hela familjens synvinkel, härligaste tid var inne — hasselnötternas.

Natt efter natt frossade allt vad arten kunde mönstra i trakten i hasselsnåren.

Allesammans voro därtill sannskyldiga akrobater. De rörde sig obehindrat på de allra spädaste kvistar, de hängde i bakfötterna för att nå en lägre sittande nöt — ja, sprungo till och med obehindrat på grenarnas undersidor. Och hasselnötterna! Dem öppnade och tömde de utan att ta av dem eller på minsta sätt rubba dem i deras hylsor.

I smålänningar och andra som ännu hava hasselbestånd i era marker!

Gå ut en kväll, då ni kan vänta månsken, och dölj er i ett hasselsnår, men ligg fullständigt tysta och orörliga — och ni ska få se ett silhuettspel utan all like! Se de små krabaterna springa på grenarna, hänga sig upp och ned, klänga, klättra, myllra om varandra. Och hela tiden behandlas den ena nöten efter den andra med otrolig virtuositet. Å, det är en tavla så rörlig och intressant, så fascinerande som ingen annan. Men inte ett knyst! ty i samma ögonblick är hela flocken spårlöst försvunnen.

Det där kalaset räckte i veckor!

Och litet senare, när rönnbären mognat, begynte ett nytt.

Det var den andra stora delikatessen för en hasselmus!

— — —

Det började bli dags att gå i dvala och Musk bestyrde om sin vinterbostad.

Tja, den blev det inte mycket med. Men det behövdes ej heller. Ett litet större hål mellan ett par trädrötter för honom själv och bredvid detta ett mindre för några hasselnötter — inte många. Det räckte!

Ty när tiden var mogen byggde sig Musk inne i detta ett litet klot med fast yttervägg och inuti fodrat med mjuka hår. Ett litet hål i väggen tillät honom själv att passera.

I tidens fullbordan smet han så in, makade litet boss för öppningen, kröp ihop med svansen över huvudet och föll i dvala. Denna skulle komma att räcka i omkring sex månader.

En och annan gång — när solen gassade riktigt hett! — skulle han väl vakna och äta en nöt men därpå strax somna om.

— — —

Finner ni ett sådant där hasselmusklot kan ni ogenerat bolla med det, utan att den lille gynnaren däruti kommer att ge det minsta livstecken ifrån sig.

Parisarna dör i Versailles

Prisökningarna i Paris inte minst på likkistor och begravningar har på senaste tiden gjort så pass väldiga skutt, att, som det heter i en dyster rapport från begravningsentreprenörerna, parisarna "i stigande omfattning söker dö i Versailles". Där är döden billigare förstås.

Laholms Tidning - ortens tidning.

KUNGABESÖKET I NORGE. Kung Gustaf Adolf och kung Haakon passerar här en hedersvakt.

Drama och bondedrama

Av Märta Leijon

Radiotjänst har i vinter gett en rad föreställningar av modernt bondedrama. Det måste anses mycket värdefullt att drama av olika typer sammanförs i serier. Man får då lättare att bedöma både vad som ligger bakom dramat och dramats värde. Teatern är på många sätt ett tidens ansikte som det är nödvändigt att lära känna. Hen om man inte från början insett att dramat till större delen är dikt och önskedröm, att det är mer saga än verklighet kan man inte nå det sanningsvärde och den läxa åt mänskligheten som dramat har.

När det gäller landsbygden och dramat måste vi komma ihåg att det, även när det är bondedrama, inte skrivits för bondepublik utan för stadspublik och formats för denna publiks livserfarenhet och andliga utgångsläge. Vet man inte detta blir man både oppositionell och generad.

Det är verkligen svårt för lantbor att känna igen sig på teatern. Visst har det funnits kusliga saker på landsbygden — exempelvis i Delsbo — påstås det — eller i Dalarna under häxprocesserna. Men har man som jag haft oturen att födas i en urgammal socken där det inte i mannaminne förekommit något mord och där befolkningens svåraste kontroverser på tinget varit när någon utsocknes bråkat lite på ortens dansbana, känner man sig rätt blyg.

Har man sen hamnat i en annan bondsocken i en annan del av landet där det också finns stiliga bondkvinnor som ingalunda blivit galna och hysteriska inför livets vedervärdigheter utan burit dem med värdighet och levt ett rikt och vackert liv in i ålderdomen, skulle man blivit het av indignation inför det så kallade bondedramat om man inte känt till att detta bondedrama inte var ett drama om bönder utan om förträngda mänskliga komplex i stadens reglementerade samhälle.

Det är svårt att föreställa sig det sunda och riktiga folket på landsbygden sittande i timmar på en teater för att få se mord, skökor, slagsmål och hysterikor och betala för det till. De har annat att göra, visare ting att tänka på.

Detta är inte ett försök till undanflykt från verkligheten, som kan vara hård nog, utan ett rationellt sätt att leva Finns det ett hål i staketet kring gården lagar man det, man visar det inte på teatern.

Som uttryck för den drömvärld människorna lever i är bondedramat oerhört intressant. Det är inte roligt men nyttigt att lära känna människan. Vi har en samhällsordning som av humanitära skäl förbjuder oss att låta ens den mest bestialiske mördare sona sitt brott med sitt eget liv.

Men i film och teater mördas det ideligen.

Våra kulturprofeter förnekar tesen om människans arvsynd. Men kryper den månne fram här? Finns det trots kulturfernissan hos människan ett begär till att mörda, plåga eller slå, som får ett slags utlösning genom att lusten tillfredsställes på scenen eller den vita duken?

Naturligtvis finns det teaterbesökare som bortser från gräsligheterna och bara lägger märke till skådespelarnas prestationer. Men i radio faller ögats medverkan i skådespelet bort. Man bara hör. I radioteatern blir det pjäsen och inte skådespelaren som blir huvudsaken. Där lär man känna dramat som det är, utan strålkastare och annan förgyllning.

Som miljöskildring är det svenska bondedramat, på få undantag när, ganska misslyckat, men som en spegel av vad som rör sig på djupet av folksjälen är det nog rätt tillförlitligt. Det väcker inte gensvar hos oss lantbor. Men stadsborna, som i storstaden bor i en malande virvel där det mördas, rånas, stjäles och bedrages och där man knappt kan stiga ut på en gata en kväll utan att träffa en gatflicka, där kan det vara en vila att någon gång flytta det kusliga dramat ur den egna kretsen och se hur det tar sig ut i annan miljö.

Det finns nog drama på landsbygden av i dag, men det är av sådant slag att det inte är begripligt för en annan publik än den som är född och lever där. Och den är inte stor nog och penningstark nog för att kunna bära upp teaterstycket och ge aktörer och regissörer en rimlig brödföda.

Det skulle inte göra sig på Dramatan, Vasan eller i någon revy. Det kommer kanske en tid då teatern inte bara är en drömfabrik, då människor får sinne för det stora, som har verkligt värde i livet och kan se vad som är den stora djupa tragiken i tillvaron.

Men för tillfället säger nog psykologerna att dramat är bra som det är. Det är bättre att låta människorna handskas med ondskan i drömmen än i verkligheten... Man kan ju tvista om detta... Man kan ju nära en ställa förhoppning om att människornas drömmar ska bli mindre ondskefulla så att det någon gång ska kunna visas något vackert... även på teatern.

Snoddas-febern

Det hände härom dagen i en småskoleklass i Stockholms Söderområden:

Fröken hade gått till materialrummet under en lektion för att hämta åskådningsmaterial. Under tiden trädde en herre in i klassrummet och frågade efter lärarinnan. Han fick ordentligt besked och upplyste i sin tur 8-åringarna om att han skulle komma tillbaka om en stund och sjunga för dem. När fröken återvände möttes hon av ett enstämmigt rop:

— Fröken, fröken, Snoddas har varit här och velat sjunga för oss!!

Småningom blev det klart att den unga tagit för "Flottarkärleks"-Snoddas var musikkonsulenten vid Stockholms folkskolor, musikdirektör Waldemar Åhlén.

För mycket av det goda

Elsa och Karin, sex och fem år gamla, resonerar allvarligt hur det skall bli med deras giftermål. Elsa har bestämt sig för att gifta sig med sin kusin Per, medan Karin anser barnjungfrun Hildur det bästa objektet. Detta finner Elsa olämpligt.

— Är du tokig, säger hon. Två fruntimmer — tänk så mycket barn de ska bli!

Prenumerera på Laholms Tidning

Lantmannaskolan i lokal belysning

Den starkt minskade elevfrekvensen vid de fles a av landets lantmannaskolor under pågående vinterkurs har drivit fram en livlig debatt om lantmannaskolans undervisningsformer. Enkäter bland f. d. elever har belyst problemet ur elevsynpunkt och lärarna har diskuterat i fackorganen. Resultatet är emellertid långt ifrån enstämmiga, varför frågan knappast kan sägas ha avancerat närmare sin lösning, skriver Hallands Nyheter, som även anlägger följande synpunkter på frågan som lokalt spörsmål:

Vid vår halländska lantmannaskola är problemet inte akut. Både föregående och nuvarande vinterkurs är välbesatta och skolan kommer på tredje plats i riket vad antalet elever beträffar. Detta oaktat har emellertid skolledningen gjort en enkät bland de senaste sex årens elever för att efterhöra deras uppfattning om undervisningen och lämpligheten av de former, under vilken den bedrivs. I svaren anlägges både principiella och praktiska synpunkter och undersökningsmaterialet utgör en intressant lektyr ur olika perspektiv.

Den allmänna debatten om lantmannaskolan har sysslat bl. a. med de grundläggande ämnena svenska och räkning. Man menar i vissa läger, att detta är bottenskolans uppgift och att en så fackbetonad undervisning som lantmannaskolans icke bör syssla därmed. Dessa synpunkter är riktiga, men tyvärr har vi ännu inte en sådan effektiv bottenskola. Plönningeenkäten ger också besked om, att åtskilliga lantmannaskoleelever inte har någon annan underbyggnad än en ofta bristfällig folkskola. Alla har heller inte tid eller råd att bevista en folkhögskolekurs, som annars obestridligen är en utmärkt förskola till lantmannaskolans kursprogram. 80 procent av plönningeenkätens svar rekommenderar också nuvarande omfattning i ämnena svenska och räkning. När det gäller ett sådant väsentligt lantmannaskoleämne som kemi, talar åtskilliga svar för att detta t. o. m. bör utökas. Däremot anser majoriteten att fysik och geologi utan större våda kan minskas något.

Den maskinella utvecklingen vid jordbruket har självklart fört med sig starkt ökade krav i maskinkunskap. Detta framgår också av undersökningen, som över hela linjen framhåller vikten av att undervisningen i detta ämne kraftigt ökas ut.

Enkätsvaren framhåller även hur betydelsefulla sådana ämnen som utfodringslära, ekonomi och bokföring är för nutidens jordbrukare, varför man anser en ökning av dessa som mycket önskvärd. Skogsskötseln intresserar självklart ungdomen från skogsbygden, men rönner inte så stor uppskattning bland eleverna från slättbygden. Trädgårdsskötseln är ju också mer specialbetonad och här anser de tillfrågade att specialkurser är att föredra framför nuvarande inbakning i den ordinarie kursplanen vid lantmannaskolan.

Slutligen har vi ett par ämnen som ligger utanför de fackbetonade, nämligen medborgarkunskap och diskussionsövning. Det förstnämnda anser man bör bibehållas i nuvarande omfattning, men diskussionsövningarna vill man däremot gärna ha utökade.

Bland allmänna synpunkter kan anföras, att krav om moderna studiemetoder i form av gruppstudier skymtar fram. Tyvärr är detta ett önskemål, som omgående stöter på patrull i den ringa tillgången på lärarkrafter vid lantmannaskolorna. Denna studieform kräver nämligen åtskilligt fler lärare. Annars är det säkerligen ingen tvekan om studiemetodens förtjänster.

Kurstiden tillhör också ett kärt diskussionsobjekt. Svarandemajoriteten har inget emot att kurserna börjar en vecka tidigare på hösten, men eftersom våren kommer relativt tidigt till västkusten, anser man däremot inte att kurstiden kan förlängas då.

För övrigt har åtskilliga andra problem belysts i enkäten. Plönninge är välutrustat med demonstrationsmaterial och föranleder inte några ytterligare önskemål. En sak torde emellertid vara värd att observera, och det är att föräldrarna alltjämt i vissa fall bromsar barnen när de önskar genomgå en lantmannaskolekurs. Kunde den mentaliteten elimineras betyder det ett stort framsteg för jordbrukets yrkesundervisning. Och det är just detta som är målet för den aktuella debatten kring lantmannaskolan och dess framtidsutsikter.

Hösten är svartsjukans tid, värst för de intellektuella

Svartsjuka har högkonjunktur inte på våren, som ju många vill tro, utan tvärtom då höstlöven faller. Faktum konstateras i en nyutkommen bok av den holländske psykiatrikern Max Roelant, som är lärjunge till psykoanalysens fader, Sigmund Freud. På grundval av ingående forskningar i ämnet har dr Roelant kommit till resultatet att svartsjuka i lika hög grad är en fråga om temperament som om vederbörandes ålder och yrke — och som sagt spelar även årstiden sin stora roll.

En huvudorsak till svartsjuka är misstänksamhet, skriver Roelant, och just på hösten lutar de flesta människor åt misstänksamhet, medan denna årstid främjar ensamhetskänslan och melankolin. Misstänksamhet ökar mindervärdighetskomplex, och vips är svartsjukan framme. Den holländske forskarens rön har även en betydelsefull sociologisk innebörd. Han konstaterar att människor i ekonomiskt goda omständigheter och innehavare av högre poster långt inte så mycket drabbas av svartsjukeåkomman som folk av typen lägre tjänstemän eller manschettproletär. Vad så angår årsklasserna är svartsjukan starkast hos ungdomar mellan 16 och 22 år, sedan avtar åkomman för att åter bli värre för folk som är mellan 27 och 32 år. Hos kvinnorna över 38 år stiger svartsjukekurvan sedan oavbrutet och det blir stopp först vid den kritiska åldern. Hos männen når kurvan sin topp vid femtioårsåldern, förblir sedan tämligen konstant ett tiotal år till och sjunker därefter långsamt. Bland fem svartsjuka personer finns det i regel enligt Roelant endast en som från barnsben tenderade åt det hållet, medan hos de fyra andra svartsjukan upptändes först genom läsningen av en bok eller någon tidningsnotis eller genom att de sett en pjäs eller film. Forskaren citerar exemplet från en liten stad i staten Ohio i USA, där antalet skilsmässor och svartsjukedramer plötsligt femdubblades efter det stadens biografer hade visat två filmer med svartsjukan som huvudämne.

*

Svartsjukan drabbar främst personer i de intellektuella yrkena, skriver dr Roelant. Författare, konstnärer, läkare, advokater och musiker är enligt den holländske forskarens utredning "kungar" på detta sorgliga område. Och svartsjukan är absolut en smittosam sjukdom, förklarar forskaren. En svartsjuk man eller kvinna brukar regelbundet smitta ner sina vänner. Emellertid tror dr Roelant att sjukdomen kan botas med hjälp av miljöförändring och om inte patienten råkar ut för ny smitta. För att styrka sin tes nämner han exemplet från talrika äkta par, vilka efter oräkneliga svartsjukescener ganska plötsligt börjar föra ett harmoniskt samliv, sedan de har förändrat sin miljö och umgås mycket med folk, där svartsjuka inte eller bara obetydligt förekommer. Tvärtom händer det också att förut lyckligt gifta par blir ansatta av svartsjuka och får trassel i sitt äktenskap efter flyttning från en ort till en annan och där de börjar umgås med nya människor, som är svartsjukesmittobärande. Åkomman bör faktiskt inte tas lätt, menar svartsjukespecialisten.

Besök i kabyssen

Av HARALD HELJESSON.

Kocken på MS Ottilia stod just och visslade en slagdänga, som han lärt sig i New Orleans månaden förut, allt under det han brynte en kökskniv, då dörr öppningen mot däck förmörkades och han såg en dam i trettio årsåldern stå där och se villrådig ut. Hon var mycket tilldragande med sitt runda, finhylta ansikte under det välondulerade, ljusa håret, som krönte av en liten piffig hatt, och kocken skyndade genast fram.

— Varmed kan jag stå till tjänst?

Ett par smilgropar blev synliga i hennes naturligt rosiga kinder och små trevliga veck vid de stora, blå ögonen.

— Jo, det var angående stuert Edvinsson.

— Jaså, Var så god och stig in i hytten här innanför.

Hon stannade emellertid först i kabyssen och ägnade allting där ett intresesrat studium under kockens sakkunniga ledning. Han blev allt mera förtjust. Så gick de in i hytten.

— Stuert Edvinsson är inackorderad hos mig, förstår ni, sa hon, sedan hon presenterat sig som fru Holger.

— På så vis, sa kocken. Nå, hur mår han nu med sitt benbrott?

— Åjo, det är visst något bättre, men han kan inte följa med den här resan, bad han hälsa. Han stannar kanske på landbacken, sa han.

— Ja, det är klart, att han måste sköta sig, sa kocken förhoppningsfullt, han var gammal nog i tjänsten att stå i tur till befordran.

— Han bad mig hämta hans väska, sa fru Holger.

Kocken grep en svart väska, som stod under bordet och satte fram den.

— Tack så mycket, log hon. Ja, det är synd om stuerten. Han trivdes bra ombord, sa han. Och mycket har han haft att stå i, förstås. Skaffa mat och dryck och så där till hela besättningen.

— Just det.

— Han tycks gärna vilja ha det bästa av allting också, sa hon skälmaktigt.

— Jojomen, han är kräsen, stuerten. Bara det är gott nog åt honom. Och han har ju lätt att komma åt det också, han har tumme med skeppshandlarna överallt.

— Han spottar visst inte i glaset heller?

Kocken såg forskande på hennes. Så skakade han på huvet.

— Han är måttlig, sa han högtidligt. Mycket måttlig — och sparsmakad. Han är mer för kvalitet än kvantitet, skulle man kunna säga. Precis tvärtom mot hans smak när det gäller fruntimmer, konstigt nog.

— Såå. Fru Holger höjde på ögonbrynen.

Ja, man ska ju inte prata om sin förman, men frun har kanske märkt, att han har väldig tur hos flickorna. Han har lätt för att uttrycka sig och språka om sånt som de tycker om. Jag är nu inte mycket för det där maneret. En karl ska vara en karl, har jag alltid sagt.

Hon nickade allvarligt.

— Frun, som är gift, har väl kommit underfund med åtminstone en karl, sa kocken försåtligt.

— Jag är änka sedan fem/sex år, sa hon avmätt.

— Jaså, sa kocken lättad. Jo, som jag sa, jag tycker en karl ska hålla på sin värdighet och inte gå och snacka med flickor överallt. Stuert brukade förresten vara rätt stram här hemma i den vägen, men så fort vi kommer på värmen var det som om den gamla Adam levde upp inom honom. Det var väl en dragning han hade åt det exotiska, sa han ibland. Jag tror inte det blev mycket mer än prat och fjäsk, men ändå. Jag för min del tycker som så, att om man har turen att träffa en rar och — trevlig flicka så ska man ägna sig helt åt henne och strunta i andra.

Fru Holger gav honom ett så förtrollande leende, att han blev alldeles varm.

— Det är precis vad jag har sagt till stuert Edvinsson, sa hon hjärtligt. Vi förlovade oss härom dagen. Han funderar på att stanna på landbacken, och med tanke på vad ni nyss sa om hans dragning åt det exotiska, tror jag det blir hälsosammast för honom. Jag har honom rätt bra i min hand så jag ska nog laga, att det blir så. Tack så mycket för er vänlighet och er — uppriktighet. Adjö.

I en blink nappade hon åt sig väskan och försvann ut genom kabyssen. Underdörren gick igen med en smäll och väckte kocken ur chockverkningarna. Han var rätt het om öronen då han återvände ut i kabyssen och — denna gång utan att vissla men med större eftertryck än förut — fortsatte att bryna kniven.

KORT TELEFONSAMTAL

En vacker flicka, som stod i kö vid en telefonhytt, vände sig till kvinnan bakom henne.

Det tar inte lång tid, sade hon. Jag skall bara ringa av en pojke i örat.

Kungabesöket i Norge

Under sitt besök i Oslo begav sig kung Gustaf Adolf i kung Haakons sällskap till Akershus' slott. Här ses de utanför en av fästningsportarna. I bakgrunden: kommendanten på Akershus' fort, överste Bölling.

Sträng:

Debatten om åldringsvården en glädjande tilldragelse

Vi har utan tvivel råd att bereda medborgarna en tryggad ålderdom framhöll socialministern i sitt svar på hr Anderbergs (s) interpellation om åldringsvårdens aktuella läge. Siffran för åldringarna väntas stiga med nära 50 procent under de närmaste decennierna, men om produktiviteten liksom under de senaste åren ökar med 3—4 procent per år, kan detta jämföras med ett årligt nytillskott av minst 100,000 arbetsföra. Tillväxten av åldringarnas antal blir då inte avskräckande, även om den kan fördröja välståndsökningen.

Den aktuella debatten kring åldringsproblemet har i första hand gällt vårdfrågorna och jag anser den kritiskt inriktade press- och mötesdiskussionen på detta område vara en glädjande företeelse, fortsatte hr Sträng. Man ställer numera större anspråk på omvårdnaden av åldringarna och denna måste tas omhand av samhället i högre grad än tidigare. Socialstyrelsen har beräknat, att omkring 20 procent av våra gamla över 65 år är ständigt vårdbehövande. Av dessa är omkring hälften sjuka och hälften ålderdomssvaga. Det övervägande flertalet gamla i vårt land lever utanför anstalterna, vilket stämmer överens med samhällets önskemål. Folkpensioneringen är den grundläggande samhällsåtgärden i detta syfte, men förbättrade bostadsförhållanden, tillgång till hemhjälp m. m. kan ytterligare öka möjligheterna för de gamla att klara sig på egen hand.

Pensionärshemsbyggandet har haft utomordentligt stor betydelse. Fn. bor omkring 35,000 pensionärer i dessa hem, alltså flera än på alla våra ålderdomshem. Detta byggande bör fortgå och statligt stöd ges till inrättande av pensionärslägenheter i vanliga flerfamiljshus.

Den statsunderstödda sociala hemhjälpsverksamheten måste utbyggas i ökad takt. Allt eftersom antalet hemvårdarinnor växer ökas möjligheterna att utnyttja dem för vård av gamla. Socialstyrelsen beviljar dispenser för hemvårdarinnebefattningar och en ny form av tillfällig hemhjälp genom s. k. hemsamariter har kommit att spela en viss roll. Socialstyrelsen har nyligen uppmanat kommunerna att stödja och pröva de nyare formerna för hemvård åt gamla. Denna bör bedrivas utan centrala direktiv i enlighet med lokala förutsättningar och önskemål. Hela denna verksamhet är av stort värde för att öka trivseln för de gamla. Den outnyttjade arbetsförmågan hos erfarna husmödrar kan tillvaratas, men det är av vikt att den anlitade arbetskraften är av tillfredsställande kvalitet. Samhället kan dock aldrig ta på sig att tillgodose mer än en ringa del av de gamlas behov av personlig omvårdnad. Den enskildes ansvar för sina gamla föräldrar minskas inte.

Beträffande ålderdomshemmen betonade socialministern, att flertalet av dem alltjämt är omoderna och mindre lämpliga för sin uppgift. Moderniserings- och nybyggnadsarbetena måste fortsättas. Särskilt angeläget är det att råda bot på den beklagliga klientelblandningen på många hem.

Av betydelse för åldringsvården är också, att fler sjukvårdsanstalter bygges. Sinnessjukvården befinner sig i en betydelsefull reformperiod och i fråga om psykopat- och sinnesslövården håller ett omfattande reformprogram på att utarbetas.

De ökade kraven på vår åldringsvård speglar våra ökade möjligheter, vår allmänna standardförbättring. Det är glädjande, att man numera på alla håll söker medverka till fortsatta framsteg på detta område, så mycket mera som omsorgen om de gamla kostar vårt samhälle mera än någon annan samhällsverksamhet utom försvaret, sade hr Sträng till slut.

Interpellanten hr Anderberg var tacksam för socialministerns positiva svar men hade en del invändningar ifråga om statsbidrag till uppförande av ålderdomshem. Det är nu fem år sedan riksdagen fattade principbeslut om sådana bidrag, och när riksdagen har gjort en utfästelse väntar man att den skall infrias.

Även folkpartisten hr Sunne var inne på frågan om statsbidrag. Grunderna bör snarast fixeras, så att kommunerna vet vad de har att rätta sig efter. I de fattiga landskommuner, där man har tagit upp kortfristiga lån och vilkas ungdom söker sig till tätorterna, känner man sig lurad över att förre socialministerns löfte om en proposition i saken inte infriats.

Bondeförbundaren hr Eliasson betonade, att största uppmärksamhet måste ägnas åt pensionärernas bostäder. Nu ställs 40 procent av folkpensionärerna utanför statliga bostadsbidrag och det är uppenbart orättvist. Man måste få möjligheter att kunna rusta upp åldringarnas bostäder, av vilka alltför många är kalla och dragiga.

Växeln skall inlösas, försäkrade socialminister Sträng beträffande kritiken mot att frågan om statsbidrag uppskjutits. Vi befinner oss dock i något av en brytningstid. De riktlinjer vi drog upp 1947 gäller på flera punkter inte i dag. Därför behövs ett uppskov.

Högerns hr Domö ifrågasatte, om det inte vore motiverat med en provisorisk bidragsanordning för kommuner där man hunnit litet längre i planerna i byggandet av ålderdomshem. I den kommande utredningen bör man dock gå fram obunden av de gamla riktlinjerna att bygga stora moderna ålderdomshem, där de som skall bo där inte trivs. Den största uppgiften är att låta åldringarna vara i den miljö där de levt och verkat.

Juveler, röda naglar oanständigt på fotos i nakenkult-tidning

SEMTHWICK, West Midlands (TT — Reuter)

Fyra regler för att hindra publicering av oanständiga fotografier lästes i går upp vid ett försök att rädda två brittiska tidskrifter från att bli indragna. Reglerna som skisserades av redaktören för Health And Efficiency är: Fotografier får inte vara suggestiva, några onaturliga poser får inte förekomma, kvinnor som har röda naglar och bär juveler får inte förekomma på fotografier, fotografierna bör ge uttryck åt något av den frihet som vinnes vid verkligt normal, hälsosam nakenkultur.

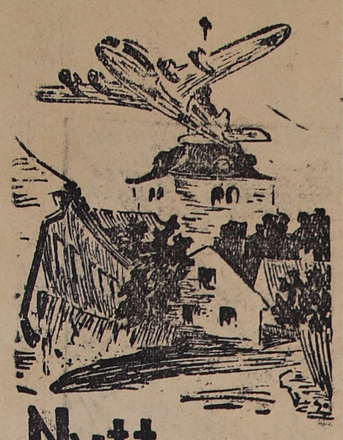
OTVIVELAKTIGT

— En sådan söt baby. Pojke eller flicka?

— Ja, vad skulle det annars vara?

Hjälp scouterna hjälpa de döva barnen

Stöd Sveriges Scoutförbunds 40-årsgåva till döva barn. Postgiro: 90 19 52 Stockholm.

Nytt och flytt

Dagens namn

MATILDA.

Solen går upp kl. 6.33 och ned kl. 18.11.

Morgondagens namn

KRISTOFFER.

Solen går upp kl. 6.30 och ned kl. 18.13.

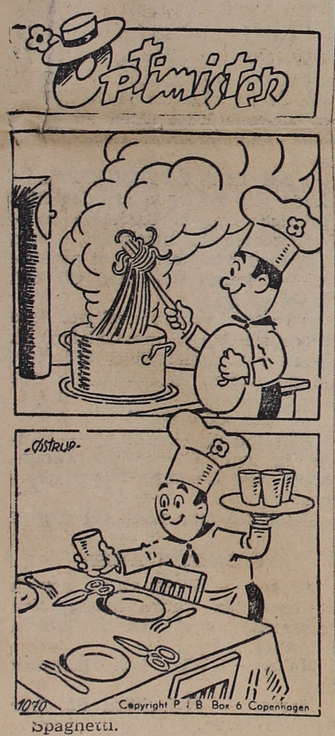
Dagens dikt.

Varför se vi ej vår lycka?
För att lyckan är så nära
i de kära
ting som smycka
varje vardag med en glans,
som vi söka,
till dess blickarna förlora
sig i detta stora, stora,
tröstlöst stora Ingenstans.

(KARL ASPLUND.)

Roms kvinnor rekordpratsjuka

Roms affärsmän är rosenrasande över att telefonnätet jämt är fullbelagt och att det därför vissa timmar på dagen är omöjligt att komma fram snabbt. De har klagat hos telefonverket, men detta har nu riposterat med att hänvisa de klagande till rätt adress: de romerska kvinnorna tillbringar enligt verkets statistik dagligen inte mindre än 47 minuter "hängande i sladden". Det är mest deras fel när telefonnätet så ofta är svårframkomligt, upplyser Roms telefonverk och passar samtidigt på att ge en känga åt de låga taxorna för lokalsamtal. Dessa låga taxor sägs vara "ytterligare en frestelse för världens mest pratsjuka kvinnor".

Spagnetti.

Redigeringskonst

Att redigera en tidskrift är roligt men just ingen sinekur, skriver en tidskriftsredaktör.

Om vi tar in skämt, säger folk att vi är larviga.

Om vi inte gör det, säger folk att vi är för högtravande.

Om vi saxar ur andra tidskrifter, är vi för lata att skriva själva.

Om vi inte gör det, är vi för angelägna att se våra egna utgjutelser i tryck.

Om vi inte tar in bidrag från insändare, uppskattar vi inte verkliga genier.

Om vi gör det, är sidorna fyllda av smörja.

Inte så farligt

I L II i Skövde skrevs härom dagen uppsats. En tanklös ung dam skrev ämnet: "Är den moderna ungdomen ytlig?" Hon skrev bl. a.:

— ... Många ungdomar tycks se ledsna ut, men det är egentligen inte så farligt, för de har i allmänhet bara förlorat tron på livet.

♦

— Ni ska inte vara rädd, sa inbrottstjuven till den gamla fröken, det är inte er jag vill åt, det är era pengar.

— Ack, skrek hon, ni män är alla likadana.

Problem

— Där sitter en geting på en nässla.

— Det är väl icke så märkvärdigt.

— Nä, men säg mig, sticker getingen nässlan eller nässlan getingen.

EL CARMELITA SYSTRAR från romersk-katolska klostersamfund mottog välsignelsen av Francis Cardinal Spellman, New Yorks ärkebiskop, vid en ceremoni i New York, sedan klostersystrarna deltagit som blodgivare i den stora kampanjen för blooddonationer till armén.

Sjuttonåriga tyskar i polska armén

BONN. (AEP)

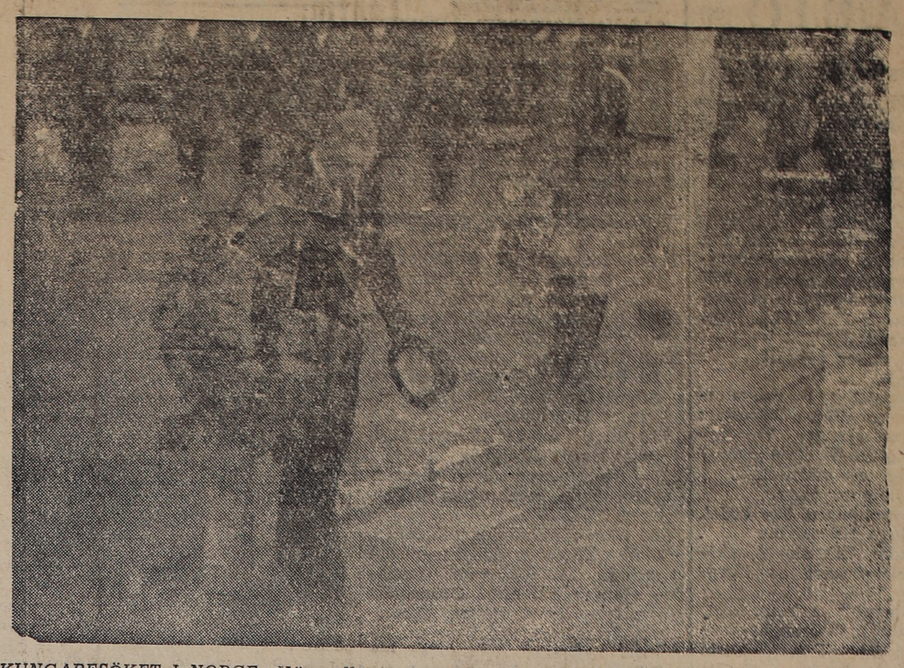
I f. d. Oberschlesien, Västpreussen och Pommern — allt numera polskadministrerade områden — har myndigheterna enligt informationer som nått Bonn påbörjat inkallelserna av unga ursprungligen tyska män tillhörande årsklassen 1935. Dessa sjuttonåringar får tjänstgöra i polska armén även i de fall då de har vägrat att förvärva polskt medborgarskap och alltså tillhör främlingskategorin i Polen. Om de inte följer inkallelserna, riskerar de fängelsestraff på tre år.

Det hände

häromdagen att Ulla, fem år (dotter till en sångerska), för första gången var i kyrkan. Vid hemkomsten berättade hon vitt och brett om prästen och om sången.

— Var det mycket folk i kyrkan? frågade mamman.

Svaret blev: — På parketten satt det mycket tanter och farbröder.

KUNGABESÖKET I NORGE. Här nedlägger kung Gustaf Adolf en krans på monumentet över fallna patrioter på Akershus.

Ramels kusliga äventyr

Historisk skildring av Folke Stigson

Till ett värdshus i södra Italien anlände en höstkväll något år på 1770-talet en svensk resande. Det fanns endast en gäst tidigare, nämligen en man av judisk härstamning, som satt ensam vid ett bord nere i värdshusets matsal och intog sin aftonmåltid.

Den svenske resanden, som visats upp på sitt rum av värden, återkom efter en stund till matsalen, där juden fortfarande satt kvar som ende gäst.

Svensken gick fram till judens bord och presenterade sig. Han hette Charles Emil Ramel och var ute på resa i Italien, närmast för att studera konst. Juden inbjöd den svenske adelsmannen att slå sig ned vid bordet, vilket denne gärna gjorde.

Och det såg ut som om Charles Ramel, tillhörande den kända skånska jorddrottsslägten, fann sig väl med sin nya bekantskap. Ramel var lidelsefullt förälskad i konst och fann till sin glädje att den judiske resanden också hade samma smak. Juden anförtrodde honom, att han själv var ute i konstärenden, på väg till en italiensk familj för att eventuellt köpa ett par underbart vackra målningar. En stor summa penningar hade han med sig i kontanter för att kunna avsluta affären.

De båda resandena fäste dock ingen större uppmärksamhet vid krögaren, som knappast lät ett ord av samtalet vid bordet gå sig förbi. Ingen av de två gav akt på den listiga, förslagna min, som drog över krögarens anlete. Möjligen hade en sömnig yngling, som satt vid disken och då och då såg ut över rummet, gjort sina iakttagelser, men han var erdast dräng i värdshuset. Husbondens göranden kom honom intet vid.

Juden och den unge svensken sade adjö till varandra och gick var och en till sitt rum för att sova över natten. Ramel gick sist och stannade ett par minuter för att ge order. Värden själv syntes inte till.

— Du behöver inte väcka mig så tidigt i morgon, ty jag vill sova ut, sade han till pojken. Och här har du en slant att roa dig med, tillade han under det han gav den förvånade unge mannen ett mynt.

Pojken fattade myntet med glädjestrålande blickar, men såg sig skyggt omkring liksom rädd att värdshusvärden skulle komma och se vilken storslagen gåva han fått.

— Ädle herre, utropade han, är det någonting jag kan göra för er, så säg bara till mig!

Ramel skrattade och sade:

— Det enda du kan göra är att se till att jag inte blir störd för tidigt i morgon.

Charles Ramel hade haft en ansträngande dag och somnade nästan omedelbart.

— — —

Det var vid 8-tiden på morgonen som han plötsligt väcktes av ett högljutt larm utanför dörren. Häftiga och upprörda röster skrek om varandra. Och så rycktes dörren upp. Först kom värdshusvärden och efter honom tre gendarmer, som med dragna värjor rusade in i rummet.

— Här ligger mördaren och söker spela oskyldig! skrek värden. Men se, blodspår leder ju ända fram till sängen.

— Vad är det frågan om? utropade Ramel, ännu inte fullt vaken.

— Kläd på er med detsamma och följ med bara, befallde en av gendarmerna. Fråga och förklara får ni göra sedan.

Under det Charles Ramel fördes bort, talades bland folket, som samlats, om mordet. En upprörd stämning rådde. Den judiske resanden hade mördats om natten. Mordet upptäcktes på morgonen av en piga, som fått i uppdrag att väcka den stillsamme och beskedlige juden. Hon hade kommit in i rummet och fått se juden ligga i sängen med krossat huvud. Blodet flöt från det olyckliga offret ända ned på golvet. Röda fläckar ledde från judens rum till den svenske resandens. Judens rock var uppsprättad, och det framgick tydligt att ett ruskigt rånmord begåtts. Allt detta hade naturligtvis inte den upprörda, nästan från vettet skrämda pigan konstaterat, när hon kom in i rummet, men hennes skrik hade tillkallat värdshusvärden och flera andra. Saken var så klar som helst. Ingen annan än svensken, som hade kommit till värdshuset i går, kunde vara mördaren.

Detsamma ansåg också polisen. Men Ramel bedyrade att han inte visste om den ohyggliga händelsen. Visst hade han suttit tillsammans med juden på kvällen och även fått höra att hans nya bekantskap var stadd vid god kassa.

— Men, utropade Ramel på det högsta upprörd, tror ni att en svensk adelsman, en Ramel, som själv äger mer pengar än vad han behöver, kan göra sig skyldig till mord och rån?

Det hjälpte emellertid inte hur än Ramel bedyrade sin oskuld. Alla bevisen låg emot honom. Och när han inte bekände tillgreps tortyr. Han bands fast vid en bänk, och tortyren började med att naglarna slets av honom med en tång. Men trots plågorna och uppmaningen att bekänna var Ramels enda svar:

— Jag är oskyldig!

— Vi skall nog få den skurken att erkänna, sade mannen som ledde förhöret. Det finns andra och effektivare medel att pressa fram sanningen från en bov. Fram med det glödande järnet!

— Om ni så pinar mig till döds ett brott, som jag aldrig skulle kunna haft en tanke på att begå! kan ni aldrig få mig att bekänna skrek Ramel, när hans böbel gjorde i ordning de glödande järnstängerna.

Tortyrkammaren var belägen i rådhusets källarvåning, där de tjocka murarna utestängde de olyckliga offrens rop och jämmerskri. I korridoren stod ett par vakter, som skulle hindra alla obehöriga att komma in.

Just när Ramel skulle bli utsatt för en ny och om möjligt ännu smärtsammare tortyr, kom en av vakterna in och sade till förhörsledaren:

— Det är en yngling därute, jag tror det är drängen på värdshuset, som säger att han har något att

(Forts. på sista sidan.)

Dåligt samarbete mellan socialvård o. arbetsförmedling

STOCKHOLM.

På socialvårdshåll är man mycket förtörnad på arbetsmarknadsstyrelsen för det misstroende den visar de sociala myndigheterna. Med åberopande av sekretesslagen har styrelsen förbjudit arbetsförmedlingarna att till sociala myndigheter, taxeringsmyndigheter m fl era, ja, t. o. m. till polismyndigheten, utlämna upplysningar ur förmedlingshandlingar.

Socialvårdschefen K. G. Gullberg i Uppsala har inför Sv. socialvårdsförbundet påvisat de enligt hans mening barocka konsekvenserna av arbetsmarknadsstyrelsens tolkning av sekretesslagen. Om exempelvis en omskolad partiellt arbetsför kommer till socialvårdsbyrån och vill ha hjälp under uppgift att han saknar arbete och socialvårdsbyrån kontaktar arbetsförmedlingen för att efterhöra om mannen blivit anvisad något arbete eller ev. vägrat att ta sådant hänvisar man på arbetsförmedlingen till sin tystnadsplikt och vägrar göra något som helst uttalande. Följden härav kan bli, att mannen måste beviljas fattigvårdsunderstöd trots att han hänvisats till ett arbete, vilket han dock vägrar antaga. Uraktlåtenheten från arbetsförmedlingens sida att lämna uppgift därom kan alltså medföra att vederbörande får en förmån som han exempelvis ej är berättigad till. Och genom att arbetsförmedlingen vägrar lämna varje adressuppgift ur förmedlingshandlingar tvingas socialvården begära polisutredning för att få fram adressuppgift, något som givetvis innebär tidsspillan.

När det i våra dagar talas om behovet av att centralisera och samordna socialvården och samhällets hjälpverksamhet synes det föga rationellt, att arbetsmarknadsstyrelsen på nämnt sätt försvårar utredningsarbetet för de sociala myndigheterna.

Kung som inte har portnyckel

Asikten att Belgiens unge kung Baudoin på gott och ont fattar sina beslut under faderns inflytande är nu inte längre utbredd enbart hos ganska stora delar av det belgiska folket. Även i politiska och diplomatiska kretsar i den belgiska huvudstaden står man inte helt främmande för en sådan förmodan. F. belgiske premiärminister Camille Huysmans, ledare för socialistpartiet, har varnat för "fadersväldet" och förklarat, att det är farligt för ett land att ha en kung som helt och hållet blott vandrar i sin fars fotspår. Inget land kan regeras av två kungar, som sitter vid samma frukostbord, varvid den ene för ordet och den andre bara lyssnar och samtycker, hävdade Huysmans, och så tillfogade han: "Baudoin är i detta nu kung och 21 år gammal, men han saknar egen portnyckel!"

Av hans fiender kallas Baudoin nu bara "negativ kung", och man tadlar allt mera att den unge kungen sedan tronbestigningen hela tiden hållit sig diskret i bakgrunden. Även hans gravallvarliga sätt kritiseras: ingen vanlig dödlig har sett honom skratta. Hans största nöje tycks vara att med sin motorcykel köra kring i Laeken-slottets trädgårdar, men även om detta kan förlåtas en så ung man, räcker det knappast till för en kung, säger de missnöjda belgierna i såväl det liberala som det socialistiska lägret.

I längden finns det inget bättre sätt att lära sig skriva än att underhålla en kärleksförbindelse per korrespondens. Kärleksförklaringarna måste ständigt varieras. De skall ha ett litet stänk av lyrik över sig. Det tillbedda föremålet skall om möjligt dåras av ordsammanställningarnas inneboende magi. Du anar inte, tröge svenske älskare och stilistiske klumpeduns, vad cylikt utvecklar förmågan att handskas med det egna modersmålet, vare sig det nu är svenska eller paraguayiska.

Människofiskaren i Lappmarken

— Till 150-årsminnet av Petrus Laestadius födelse av Eric Leijonancker —

År 1840 utkom en liten broschyr betitlad "Tankar om fattigdomen och fattigvården i Sverige". Författaren var anonym, men hans namn blev snart känt. Det var Petrus Laestadius, som tagit till orda i en aktuell fråga. Genom sin föregående litterära verksamhet, de två journalerna över hans missionsverkamhet i Lappland, hade han chockerat mer än en läsare. Det torde vara mycket troligt, att han nu gjorde det ännu en gång.

Det finns förvisso många kloka ord i det lilla häftet och många riktiga tankar, som numera anses självklara Men likväl bör det vara en nutida läsare förlåtet, om han åtminstone temporärt undrar över huvuvida författaren hade något djupare sinne för vad vi i vår tid menar med humanitet.

Men Petrus Laestadius visste vad han talade om. Ingen hade fått uppleva en hårdare och fattigare barndom än han, ingen hade måst strida och försaka i sin ungdom på ett så hart när upprörande sätt, och hans verksamhet som missionär och visitator i det nordligaste Lappland hade visserligen skänkt honom berömmelse och djup inre tillfredsställelse men sannerligen inte några lysande ekonomiska villkor. Det var först under sin tid som kyrkoherde i Vibyggerå i Ångermanland, som han själv utan alltför stora svårigheter kunde hålla nöden från dörren. Och då hade han endast några få år kvar här på jorden.

Att hjälpa sin nästa, det var påbjudet i bibeln, det var Guds ord, och Petrus Laestadius trodde på Gud Från hans egen dörr gick ingen ohjälpt. Han gav, inte av sitt överflöd, ty något sådant hade han som sagt aldrig, utan av det ringa men välsignelserika kapital, som går under namnet änkans skärv. Men å andra sidan kunde Petrus Laestadius inte komma ifrån, att den kristna sedeläran alltid hänvisade på den fattige som supplikant, medan den världsliga lagen däremot gjort honom till en pockande fordringsägare, något som han ansåg absurt. Den skötsamme skulle naturligtvis hjälpas men på ett sätt som ej uppammade några skadliga, sociala oarter hos individer eller samhället. Men att en människa skulle kunna förslösa sina ägodelar i sus och dus och sedan som en självklar sak falla kommunen till last, det var för Petrus Laustadius upprörande både ur kristen synpunkt och borgerlig.

Hans åsikter bottnade i hans egen erfarenhet och hans egna upplevelser. I sina journaler har han skildrat sitt barndomshem och sin uppväxttid. Fadern hade en gång varit en mäktig gruvfogde, men det hade gått ekonomiskt utför med honom och till sist hade familjen fått slå sig ned vid Arjeplogs kyrkoplats och försörja sig med litet av varje. Sin moder, en fattig nybyggardotter med sameblod i ådrorna, har han rest ett utomordentligt äreminne. Det skulle emellertid föra alltför långt att gå närmare in på allt detta. Genom otroliga försakelser lyckades i alla fall Petrus via Härnösands gymnasium komma till Uppsala universitet. Efter avlagda examina som så utnämningen till missionär i Lappmarken.

"En lappmarkspräst måste vara som en annan Moses, sitt folks både präst och profet, läkare och lagstiftare och — konung." Orden är Petrus Laestadius egna. Något av allt detta torde han också ha varit. Han var inte den väldiga väckelsepredikant som broder Lars Levi, han var en enkel människofiskare, och han verkade både som lärare och själasörjare. Han behärskade fullständigt lapparnas språk, han kände deras sedvänjor, deras fel och deras dygder. Som ingen annan visste han vad som brast och vad som var av nöden att göra.

Han var präst och profet. Han predikade, undervisade och lärde. Han tog fattiga skolbarn till sig, underhöll dem och inpräntade kunskaper i dem. Det fanns så mycket att bekämpa och strida emot: okunnighet och villfarelse, vidskepelse och dryckenskap, stölder och slagsmål, sjukdom, nöd och allsköns elände. Så fick han också bli läkare och lagstiftare. Missförstånd råkade han väl emellanåt ut för och motgångar också. Men han fällde aldrig modet.

Petrus Laestadius drog sitt strå till stacken i dubbel bemärkele. Det var inte minst genom att fästa myndigheternas uppmärksamhet på samefolkets i hart när alla avseenden misslottade ställning, som han verkade till fromma för sina älskade lappar. Det fysiskt oerhört krävande arbetet tvingade honom dock att efter sex års verksamhet söka sig en befattning vid trivialskolan i Piteå. Men dessförinnan hade han hunnit avfatta ett betänkande om undervisningsverksamheten i Lappmarken, vilket medförde, att han jämsides med sin lärargärning förordnades som visitator i lappmarken under de tre följande åren.

Under sin tid i Piteå författade Petrus Laestadius också ett fullständigt förslag till ordnande av den ecklesiastika verksamheten i Lappland. Hans förslag blev också i huvudsak antaget, men det genomfördes först 1846, fem år efter sin upphovsmans död. 1836 hade han utnämnts till kyrkoherde i Vibyggerå församling i Härnösands stift, och där slutade han sina dagar den 6 augusti 1841, ännu inte fyrtio år gammal. Budskapet om hans död mottogs i vida kretsar med djup sorg. En Guds stridsman hade gått bort i blomman av sin ålder, lapparnas trogne vän och hjälpare hade slutat sin gärning.

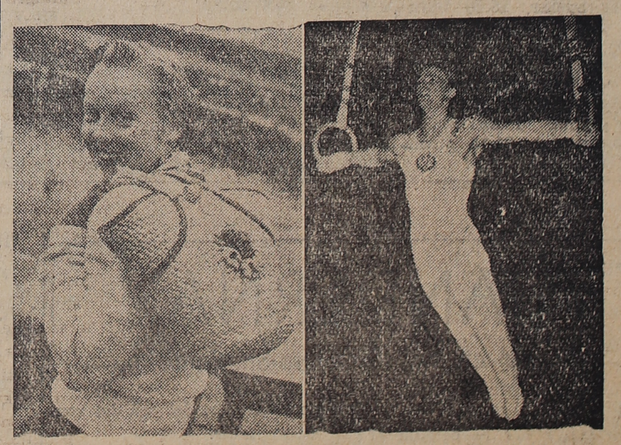
En känd litteraturhistoriker har stämplat Petrus Laestadius såsom äregirig och anser, att han ville skapa sig ett odödligt namn genom medborgerliga dygder. Det är också just vad han gjort. Men han torde näppeligen ha drivits av någon personlig ärelystnad. Han kände sina lappar i grund och botten, han visste att de behövde upplysning och vägledning, och han kände det som sin mission att lämna dem bådadera. Men något yttre erkännande, någon annan belöning än det egna goda samvetet, väntade han sig säkerligen inte, allra minst i denna världen. Vad han gjorde, vad han verkade och uträttade, det hörde den andra världen till. Drevs han av någon ärelystnad var det förvisso av en mycket ädel sådan. Resultatet kom enbart det fattiga samefolket till godo.

Äktenskap skyddas mot VS

Italienska senaten kommer inom kort att behandla ett lagförslag enligt vilket förlovade par i och för äktenskaps ingående måste kunna uppvisa en läkarattest på att de inte lider av någon venerisk sjukdom.

Annons i en Sverigetidning: Plats finnes för en snäll och städad flicka, som är van att vara med barn.

Idrottsboken 1952

Två av 26 helsidesfullträffar, svensk simsports "leading lady" 1951 Marianne Lundquist, samt svenske mästaren Börje Stattin i ett perfekt utförande av "Korset", ringgymnastikens kanske svåraste rörelse.

Lennart Brunnhages Idrottsbok föreligger nu för åttonde året och håller stilen; lika intressant, överskådlig och vältryckt som de föregående. 1951 — det förolympiska året — var rikt på händelser vad sporten beträffar och allt skildras på ett utomordentligt sätt både i ord och bild av våra främsta kännare av idrottens olika grenar.

Nils Engdahl inleder med tänkvärda ord om idrott och psykologi och sportchefen på finska Hufvudstadsbladet berättar om sommarens väldiga arrangemang i vårt grannland. Sportfisket behandlas av Nils Färnström och Sven Strömberg berättar om det besvärliga men alltid roliga klubbarbetet. Den nya SM-grenen ridsport introduceras i Idrottsboken av Nils Ankarcrona och sign. Oleg skriver om årets bragdman. Det skulle föra för långt att här nämna allt som finns i årets Idrottsbok. Vare nog sagt, att det mesta om idrott finns där och att det presenteras sakkunnigt och trevligt. Bilden spelar i ett verk om sport en stor roll, och Idrottsboken fyller faktiskt en uppgift även som "bilderbok".

GYNNA LA HOLMS TIDNINGS ANNONSÖRER!

RADIO

FREDAGEN DEN 14 MARS

7.00 Melodier i dur med Hasse Quists ensemble och grammofonen.
7.40 Morgonandakt. Past. Herbert Lihndaker.
8.00 Nyheter coh väderlek.
8.15 Lediga platser. Därefter: Morgonkonsert på grammofon.
9.00 Skolradio. Korrespondenskurser i engelska. Klass 6. 9.30 Klass 5. 10.00 At Home in England. Klass 7. 10.30 Alice Tegnérs visparad.
10.55 Musik under arbetet. (Göteborg.)
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Ninni Elliot sjunger. Vid flygeln: Karin Pfeiff. (Halmstad)
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar.
12.45 Husdjursmannen har ordet. Rektor Sigge Kvarnbäck
13.00 Skolradio. Sillfiske o. skånemarknad. Scener av Børge Børresen.
13.30 Sommarspel i vintersol. WalterLindboms ensemble.
14.00 Sagohörnet: Sigge Sork. Nils Linnman berättar för de yngsta.
14.15 Sigurd von Koch. Sex sånger till kinesiska texter. Vid flygeln: Fritjof Kjellberg.
16.15 SM på skidor i Umeå: Stafett 3×7 km. för damer.
16.30 Solistprogram. Medv.: Andor Sagi, violin, och Janine Moreau, harpa.
17.00 Väderlek.
17.10 För flickor och pojkar: Gör det själv.
17.30 Moderna danska berättare: Karen Blixen: Peter og Rosa. Uppläsning av Ulrikke Kåge.
17.55 Grammofonmusik: 1. Uvertyr till "Poeten och bonden" (von Suppé). Londons filharm. ork. 2. Dans le sommeil ur "Konung för en deg" (Adam). Solist: Willy Clement. 3. Baba Yaga (Anatol Ljadov). The Philharmonia Orchestra. 4. Elegi (Massenet-Gallet) Maggie Teyte, sång. 5. Fandango (Arreglo Montoya). Ramon Montoya, gitarr. 6. Weg zum Glück, vals (Werner Bochmann). Bruno Seidler-Winklers ork. 7. Tulips and heather (Milton Carson) Perry Como, sång. Mitchell Ayres ork. 8. Syréndoft, vals (Nilsson-Nanné). Melody Girls, sång. Sam Samsons ork. 9. Always (Irving Berlin). Göte Wilhelmssons sextett. 10. Där kärleken bor (Manning-Ernebo). Lars Lönndahl och Harmony Sisters, sång. Jerry Högstedts ork. 11. Kaffe-Peters polka (Andrew Walter). Andrew Walters kvartett.
18.35 La famille Dupont. Fransk lektion av René Modiano. (Göteborg.)
18.55 Meddelande.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Olle Bodén sjunger till Karl Nilheims ensemble.
19.55 Tolv rätt. Radiotips i ord och toner.
20.25 Danska och skotska folkvisor presenterad av The Kirkintill and Junior Choir och Statsradiofoniens Pige- og Drengekor. Dir.: John R. Macpherson, Lis Jacobsen o. Henning Elbirk.
21.00 Frågan går vidare från svenska lyssnare till känd och okänd i utlandet.
21.30 Radioorkestern. Solist: Louis Cahazac, Frankrike, klarinett. Dir.: MogensWöldike, Danmark.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.30 Dansmusik.

Danska radioprogrammet fredag.

6.15 nyheter. 7.35 grammofonmusik. 8.30 andakt. 12.00 middagskonsert av kabaretorkestern. 13.15 pianomusik. 13.35 middagsföljetongen. 15.00 damernas eftermiddagsprogram. 15.30 Århus By-Orkester spelar. 16.20 barnprogram. 17.40 grammofonmusik. 19.45 sånger av Sibelius. 20.10 reportage. 20.35 veckans radiospel. 22.15 kammarmusik. Andra programmet: 19.15 god natt till de små. 19.35 uppläsning. 20.10 konsert. 21.15 grammofon. 21.30 orientering.

LÖRDAGEN DEN 15 MARS

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: New Mayfair Orchestra och Jean Vaissades dragspelsorkester. (Grammofon.)
7.15 Lördagsbaren. Bertil Perrolf serverar vad som önskas.
7.40 Morgonandakt. Pastor Herbert Lihndaker.
8.00—8.15 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet, Dagens dikt. Därefter: Jan-Martins spelmanstrio.
12.30 Nyheter och väderlek. Börs noteringar. Därefter: Skivnytt
12.55 Tidssignal.
13.00 Ur "Från Borstahusen" av Albert Hansson. Uppläsning av Fritiof Bill quist.
13.25 Sång av Dalakören. Dirigent: Harry Lindgren.
13.45 Storindustri blir enmansgöra. Från stenbrotten i Varberg.
14.05 Musik på lördagsmiddagen. 14.05 Thorsten Sjögrens ensemble. 14.25 Vincent Jonasson sjunger till Karl Grönstedts kvartett. 14.40 Palmer Traulsen, trombone, vid flygeln: Julius Jacobsen. 14.55 Thorsten Sjögrens ensemble. 15.05 Gram mofon.
15.20 Sång på folkögskola.
15.40 Claes Livijn och en grammofon.
16.10 Wiens kammarorkester spelar under ledning av Franz Litschauer. Solist: Jörg Demus.
16.35 Barnteatern: Kwawa från Afrika, Pjäs av Karl-Aage Schwartz kopf. Personer Kwawa, hembiträde från Afrika; pappa och mamma; Kjell och Annika, deras barn; stadsbudet. (8—12 år.)
17.00 Väderlek.
17.10 Junior. Teknik för ungdom Redaktörer: Erik Bergsten och Bill Jansson.
17.50 Veckans löpsedel.
18.00 Helgmålsringning från Rengsjö kyrka i Hälsingland.
18.10 Grammofonmusik:
18.10 För operettvänner.
18.30 Romantiska kvarten.
18.45 Dick Contino spelar dragspel.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Karusellen. Ett program för hela familjen arrangerat av Per-Martin Hamberg. Conferencier: Folke Olhagen. Kapellmästare: Stig Rybrant. I redaktionen: Sixten Ahrenberg. Gösta Wernlöf och Gunnar Wersén. Därefter: Grammofonmusik.
20.45 Gammal dansmusik av Gustav Egerstams spelmanslag.
21.15 "Studera, studera — —". Tage Aurell berättar från Revel.
21.30 Mendelssohn: Konsert e-moll för violin och ork. Andor Neufeld och Radioork. Dir.: Sten Frykberg.
22.00 Kring ett konstnärsoriginal i "Röda rummet".
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—24.00 Godnattsmusik på grammofon. Elvagäst: Rosita Serrano.

Danska radioprogrammet lördag.

6.15 nyheter. 7.35 grammofonmusik. 8.30 andakt. 12.00 middagskonsert från Wivex. 13.15 Herman Hansen sjunger operettsånger. 13.35 skivnytt. 14.00 franska sånger. 14.20 glada toner. 15.00 eftermiddagskonsert. 15.50 damernas eftermiddagsprogram. 17.40 uppläsning. 18.00 grammofonkåseri. 19.15 reportage. 19.45 radioorkestern spelar. 20.35 bakom kulisserna. 21.00 underhållning. 22.15 det var en lördagsafton. 22.45 dansmusik från National-Scala. 23.15 dansmusik från Wivex. Andra programmet: 19.15 jazzklubben. 20.15 pianomusik. 20.35 uppläsning . 21.00 glimtar från en svunnen tid, grammofonkavalkad.

FRAMSTEG

En ung dam hade gått och lärt sig köra bil och i morse berättade brodern med stolthet att flickan nu kommit så långt att hon snart skulle kunna låta bli att blunda när hon kör om andra bilar i trafiken.

LASTVAGNSSKOLAN:

27.000 elever på 4 månader

Den 1 april utgår anmälningstiden till Lastvagnsskolan. Kursledningen räknar med att den hittills tryckta upplagan på 25.000 exemplar då kommer att vara slut.

Aldrig tidigare har väl en yrkeskurs på så kort tid slagit igenom. Var tredje lastvagnsförare på skolbänken — det är ett resultat som kan komma att betyda mycket för trafiksäkerheten i vårt land.

Vad säger eleverna? Bland de tusentals brev med omdömen om kursen som skickats in, väljar vi några, som berättar om vad en kurs av detta slag betyder för kursdeltagarna:

Gunnar Holm, Lillgården, Torö, Nynäshamn: "Lastvagnsskolan är något av ett bombnedslag för landsvägens riddare. Kursen är fint upplagd och lättläst och tänk så många knep man får lära sig som man ej haft en aning om. En högst intressant motorskola. Passar även för gamla rävar i facket."

Nils Lennbro, S:t Knuts väg 6, Malmö: ".... Som slutomdöme skulle jag vilja säga: att få så mycket för så litet — och till på köpet nådens år 1952 — det är som en saga."

Rudolf Blomgren, Emtunga, Vara: "Jag är ingen dununge inom facket precis, har kört lastbil i 20 år och trodde mig veta det mesta om bilar och motorer. Kunde aldrig drömma om att få så många knep och fina tips. Det här kommer att öka livslängden på min bil och minska kostnader för reparation och underhåll.

Lastvagnsskolan borde vara obligatorisk för alla förare".

Lastvagnsskolan är ett gott exempel på vad initiativ i rätt tid från en privat företagare inom näringslivet kan uträtta.

Ramels kusliga . . .

Forts. fr. sid. 7.

meddela om mordet. Skall jag släppa in honom?

— Ja, gärna det, svarade förhörsledaren. Kanske han vet något, som sedan gör det omöjligt för den hårdhjärtade svenske boven att neka.

In kom ynglingen från värdshuset, anfädd och i högsta grad upprörd. Han väntade inte på tillsägelse att få tala utan skrek ut med en röst, som skälvde av upphetsning.

— Jag vet att jag borde ha talat tidigare, men jag var rädd för husbonden, han kunde ju mörda mig också . . . Men det är inte svensken som begått mordet Han var en god och snäll människa, som vill alla väl, den mannen som ni håller på att pina nu. Jag var uppe ett tag på natten och såg husbonden smyga in i judens rum med en yxa i handen. Och så såg jag hur han stänkte blod på golvet ända fram till svenskens rum, för att leda misstankarna dit. Så gick det till, och jag svär vid min själs salighet att det är sant varenda ord jag säger.

Att värdshusdrängens ord åstadkom den största uppståndelse förstår man. Han fick några frågor av förhörsledaren och lämnade sedan en mer detaljerad redogörelse för vad han satt på natten. Och därjämte kunde han tala om var mördaren hade gömt pengarna, som han tagit från juden. De låg i ett fack i hans skrivbord. Drängen såg själv när husbonden stoppade dit dem, och det var blod på sedelpacken.

Ett par poliser sändes genast att försäkra sig om värdshusvärdens person samt att också undersöka skrivbordet. Under tiden befriades svensken från sina band. Han befann sig i halvt medvetslöst tillstånd och lades på en bänk. En läkare eftersändes till honom.

När polisen kom tillbaka var mordet upplklarat. De stulna pengarna hade återfunnits, och det var som drängen sagt blod på sedelpacken. Mördaren erkände genast. Han fann det lönlöst att neka.

Charles Ramel blev naturligtvis genast frigiven och erbjuden en summa i gottgörelse för sina lidanden.

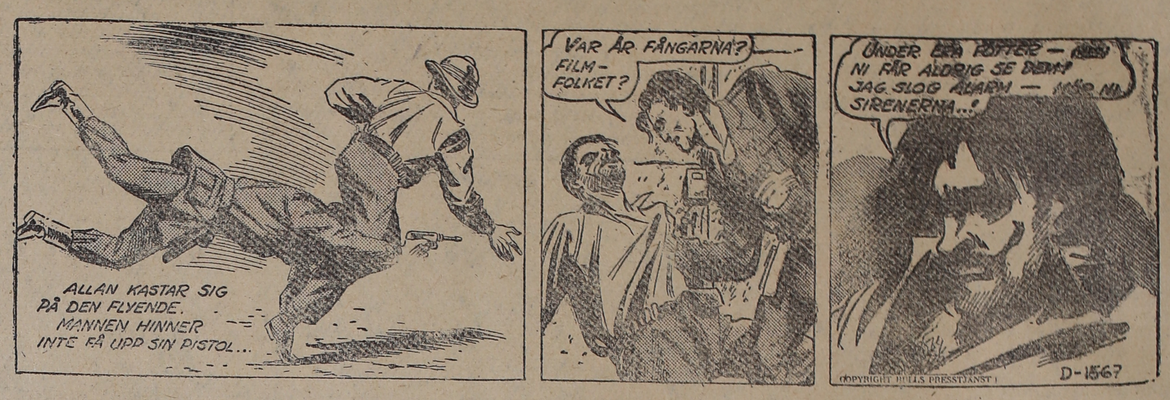
— Själv behöver jag inga pengar, sade han som svar, men ge dem åt drängen, som räddat mitt liv.

Charles Ramel fortsatte sin studieresa i Italien någon vecka efter det kusliga äventyret på värdshuset. Men aldrig glömde han den hemska upplevelse, som han varit med om och som så när kostat honom livet. Varje år sände han en penninggåva till drängen, som i sista stund ingrep och med sitt vittnesmål räddade livet på en oskyldig.

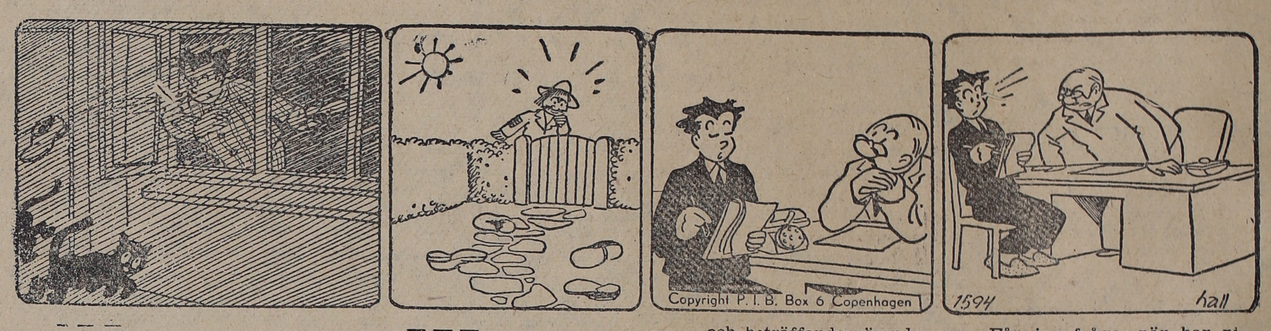
JUKAN

ALLAN KÄMPE

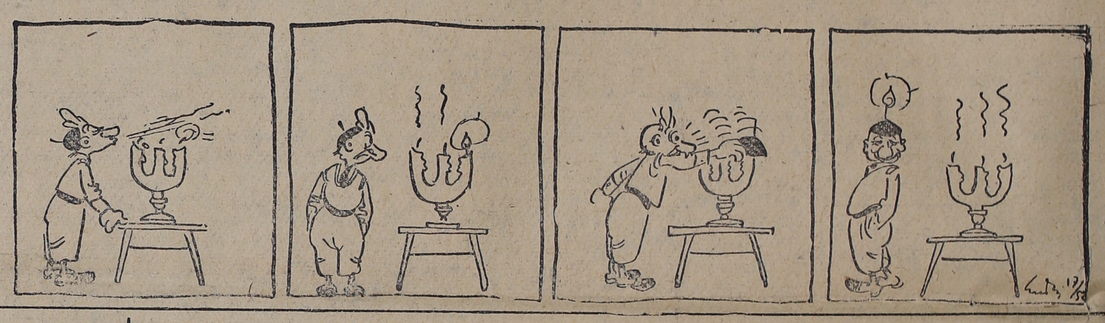
FILIP OCH MAJKEN

— — och beträffande nämnda varuparti, anser vi oss inte ha

— Får jag fråga, när har ni börjat gå med tofflor här på

Basker Ville & Co

Boknytt

ETT ANNAT EDEN av Catherine Gaskin. Lindqvists Förlag. Hft. 9:50, inb. 12:50.

Denna bok kommer att slå läsarna med häpnad. På baksidan t. ETT ANNAT EDEN står angivet att författarinnan Catherine Gaskin, bara var 17 år, när hon skrev boken.

Det är en oemotståndlig kärleksroman, som vittnar om en mognad och stilistisk färdighet, som man absolut inte väntar sig finna hos en så purung författarinna. Miljön pendlar från amerikanskt nattklubbsliv till den engelska societén och Catherine Gaskin rör sig lika obesvärat på båda ställena.

Hennes skildring av den unga, amerikanska flickan Nicoles utveckling är betagande. Nicole uppfostras på en amerikansk internatskola och ser sin mor i New York endast under sommarferierna. Hon förlovar sig med en man, som hon inte känner någonting för, men vars stora gods utövar stark dragningskraft på henne. Det går upp för Nicole att hon följer i moderns fotspår; binder sig vid en man som hon inte alls älskar. För att få förlovningen bruten är hon tvungen träffa sin fästmans far, som är den man hennes mor verkligen älskade. Så sluter sig kedjan, och hon förälskar sig i honom i sin tur.

Catherine Gaskin kan konsten att berätta och hennes stilistiska talang är påtaglig.

Rickard Lindström: PER ALBIN HANSSON. FIB:s serie Banérförare. Kr. 1:75. Inb. 2:95.

Rickard Lindström var en av sin samtids förnämsta publicister. Han hade sakkännedom i många frågor och hans stil var märgfull och ytterst inspirerande. Han höll i pennan intill sin växlingsrika levnads sista dagar. Ett av de sista manuskripten av hans hand — kanske t.o.m. det allra sista — har nu kommit ut i bokform. I Folket i Bilds Banérförarserie har Rickard Lindström tecknat porträttet av Per Albin Hansson. Lindström var väl skickad till detta och hans PA-bok har utan tvekan blivit en av de förnämsta i denna för både gammal och ung synnerligen värdefulla skriftserie.

PÅ ETT REGEMENTE

hände härom dagen att den litet koleriske regementschefen mötte regementets maskinist, som gick med händerna djupt nerkörda i fickorna och med slö och lunsig gång.

Översten, som visserligen inte kunde slå ner på maskinisten, då denne var civilanställd, ville ändå ge henom en körare. Så röt han i:

— Hur mår han?!

Maskinisten — skåning — vände sig lugnt om och sa, fortfarande med händerna i byxfickorna:

— Alltid mår man väl något!

GAMMALT KNEP

Marta: — Bästa sättet att få sin man att stanna hemma om kvällarna är att ta av honom skorna....

Maria: — När han kommer hem?

Marta: — Nej, kära du, när han vill gå ut!

SÖTT

— Min fru är så söt, så när jag dricker kaffe, så kysser jag henne i stället för att ta socker.

— Då kommer jag hem till dig på söndag och dricker kaffe...

HÄNDERNA

Roman av Rut Forsblom-Sandman

(30)

"Aldrig förr har ni befattat er med vad jag gör, mormor. Låt mig vara i fred. Det går ingen nöd på mig."

Men att någon nöd tryckte henne, det såg Tilda i alla fall. Och hon greps av vaga samvetskval för att hon så litet hade brytt sig om barnbarnet under alla dessa år. Hon hade varit sig själv nog, hon hade bara grubblat på sig själv och Ella, Airi hade fått växa upp som ett skogens djur. Mat och kläder hade hon ju skaffat henne så länge hon var liten, men sedan hon blivit vuxen hade hon inte gjort ens det. Hon hade ju sitt eget att slita med, hade att hålla ihop det lilla torftiga hemmet, att se till djur och odlingar. Och Airi hade aldrig någonsin tytt sig till henne, de hade alltid varit främlingar för varandra djupast inne.

Tilda kom i en riktig själanöd för Airis skull. Hon började följa efter henne om kvällarna, men en gång märkte Airi det och det kom till ett uppträde.

"Ge er iväg, mormor, låt mig vara i fred, vad springer ni efter mig för. Ni, som är gammal, borde väl ha ro i er själ. Gå, säjer jag, eller gör jag er något."

Blek och skälvande stod Airi framför henne med knutna nävar, och Tilda sänkte huvudet och lomade förskräckt tillbaka till stugan. Flickan hade blivit skogsgalen, det kunde inte råda något tvivel om den saken.

Hon uttalade sina bekymmer för Ella en kväll.

"Jag vet inte vad jag skall ta mig till med flickan. Hon ränner i skogen som en tosing. Om det är en karl med i leken vet jag inte. Men så ser hon inte ut. Hon gråter om nätterna också. Ögonen hennes är halvt igensvullna om morgnarna. Ta du och tala med henne. Du har väl också ansvar för flickan, du är far till hennes mor. Och jag har inga händer med henne."

"Hon är tillräckligt gammal för att veta vad hon gör, och något fel på förståndet har hon aldrig haft. Låt du henne löpa i skogen, tids nog lugnar hon sig." Ella tycktes ta saken lugnt.

"Men jag lider inte se henne. Hon har det svårt, flickstackarn. Om jag bara visste hur jag kunde hjälpa henne."

"Du hjälper henne bäst med att inte låtsas om något. Alla måste vi ändå själva bära våra sorger, och lugnet kommer nog också till henne en gång."

Nej, från Ella var ingen hjälp att vänta. Han hade sin åsikt för sig, och han löpte ju i skogen minst lika mycket som Airi. Det var inte gott för en enkelt funtad kvinna som Tilda att förstå sig på sådant folk. Nog hade hon vanan inne att låta de sina göra som de ville, och inte blandade de sig heller i vad hon hade för sig. Men hon kände oklart att så skulle det inte vara, inte i det här fallet, ett barn borde få stöd av de vuxna i sina bekymmer, men hon var inte i stånd att göra något för Airi. Hon kunde bara se på med medlidsamma, bekymrade ögon, som tycktes mera rödkantade än någonsin.

Det var till denna djupt nedslagna Tilda Hellfrid kom, Ella och Airi syntes inte till när hon steg in genom den låga dörren. Men Tilda satt för en gångs skull med brillorna på nässpetsen mitt på dagen och läste. Det var Bibeln hon i sin nöd tagit fram.

"Goddag, Tilda", sade Hellfrid glatt, och när Tilda såg upp och märkte vem det var, fylldes hennes hjärta av förtröstan. Ty det liksom strålade om Hellfrid, hon fyllde stugan med ett ljus, som inte syntes, men kändes. Hon omgavs av styrka och lugn, och Tilda slog igen boken och sade högtidligt:

"Jag har ropat till Herren i min nöd, och Han har styrt dina steg hit till min stuga."

"Men hur är det fatt, Tilda? Är någonting på tok?" Hellfrid tog den gamlas hand och såg henne in i ögonen. Tilda blinkade, tårar av bedrövelse och samtidig lättnad bröt fram.

"Det står illa till med Airi. Hon är sig inte lik. Ränner omkring i skogarna och gråter om nätterna och inte ett klokt ord får jag ur henne. Och Ella säger bara att vi ska låta stackarn vara i fred men det är hårt att stå och se på när man inte kan göra något för henne."

Orden forsade ur Tilda, de långa dagarnas ensamhet behövde få utlopp.

"Och nu ska hon sätta sig och tala om varför hon kom hit. Var det inte Herren, som ledde hennes steg? Jag har inte haft tid att läsa Bibeln på många år, men i dag har jag läst i den och det står skrivet, att den som söker, han finner, och för den som klappar varder upplåtet, och nu har jag sannerligen klappat på himmelens port i dagar och nätter, och så kommer fröken hit. Det är väl som svar på min åkallan, eller vad tror fröken?"

Hon var så högtidligt upprörd, så glad på något sätt, och Hellfrid svarade:

"Kanske det var Gud, som förde mig hit. Vi får ju ofta gå Hans ärenden utan att själva veta av det."

Tilda såg litet snopen ut. Hon tyckte, att Hellfrid borde ha fått en tydlig maning, men så var väl inte fallet. Hon suckade litet och kom ner på jorden igen.

Hellfrid satte sig.

"Vad är det med Airi? Är hon sjuk på något sätt? Och hur länge har hon varit så där?"

"Inte är det något kroppsligt, inte, det är jag säker på. Men jag tror att hon inte är klar i huvudet. Folk blir ju så där när de går ensamma. Jag går ner till byn, jag, när ensamheten sätter åt, men Airi, hon går aldrig dit där det finns folk. Hon håller på att bli skogsgalen, det är vad jag tror."

Hellfrid tänkte genast på episoden vid ödestugan den underbart vackra juninatten Naturligtvis hade mannen något med Airis tillstånd att skaffa. Här måste man gå varligt tillväga och inte väcka Tildas misstänksamhet. Hon kände ett slags solidaritet med Airi: de älskade ju båda.

"Jag skall försöka lista ut hur det är fatt och göra vad jag kan", sade hon. "Och nu kära Tilda, skulle jag vara så glad åt en kaffetår, jag har ju gått en lång väg och inte har jag gjort mig någon brådska heller, så det är längesen jag lämnade Ågården."

Längesedan, tänkte hon. En evighet av tid, en värld av tankar ligger mellan i morse och nu.

"Kära hjärtanes ändå, visst ska pannan på och det genast. Hon får ursäkta, men jag var liksom lite till mig och fröken kom så oväntat. Nu ska kaffet snart vara färdigt."

Och Tilda for som en skottspole runt stugan.

"Hon har varit borta hela dan nu", sade hon och talade åter om Airi. "Jag var och slog gräs till Stjärna nere vid sjön. och när jag kom hem hade hon gått. Och säkert hade hon ingenting ätit, jag tittade efter både i källarn och i skåpet, men ingenting hade hon rört. Ella, han är och jagar så han kommer inte heller tillbaka på länge. Så det var bra att fröken kom, man känner sig lite kuslig till mods ibland på nätterna när man ligger här ensam i stugan. Var det inte för Ellas skull och för att jag hade lovat honom en sak en gång, så skulle jag allt ge mig iväg. Och försöka få flickan med mig dit ner, där vi har släkt. Men här är jag, och här ska jag stanna tills jag dör." Hon suckade.

Hellfrid mindes att hon hade hört att Ella och Tilda inte någonsin hade varit vigda, och hon undrade vad det var för ett löfte, som band Tilda vid denna människa och detta enslighetens hemvist. Hon kände på sig, att hon snart skulle få veta mycket om Tilda, som var nervöst pratsam och märkligt upplivad av det oväntade besöket.

De drack kaffet ute på trappan och Hellfrid åt några smörgåsar till. Hon berättade ett och annat från Ågården.

(Forts.)